

1933
NOV. 14

HEINRICH
GEORGE en KRIS-
TINA SÖDERBAUM
in de Tobis-film
„HET ONSTERF-
LIJKE HART“

De jonge Nederlandsche acteur

GIJSBERT TERSTEEG

vertolkt de titelrol in Shakespeare's „Hamlet“, dat onder regie van Eduard Verkade ten toonele wordt gebracht. (foto Godfried de Groot)

Booze Babbeltjes van Barend

Laten ze nooit meer vertellen, dat critici niets voor het tooneel over hebben, want ik schrijf dit stukje in de stoomgeurige spelonken van de Jonge Paperel, waar twee kwetterende dametjes mijn onherkenbaar verregende kostuum oppersen en mij over de misvorming van mijn hoed getroost hebben met de voorspelling, dat zij hem zullen austricheeren tot het hoofddeksel van een Amerikaanschen he-man, model Pete Smith. Ik weet niet, wie Pete Smith is, maar ik weet zeker, dat ik als he-man een even tragi-komisch figuur zal slaan als de jongelingen, die gisteravond Rosenkranz en Guldenstern ten toonele slungelden. Maar laat ik niet op de zaak vooruitloopen.

Een ieder, die mijn babbeltje over „Jongeren“ gelezen heeft, weet, dat ik den huidige Nachwuchs van onze ontmande planken wantrouw, met al de achterdocht van een halve eeuw gedesillusioneerde jaren en het pootje. Een ieder, die mij persoonlijk kent, weet dat ik, schoon vrijgezel, er altijd zóó correct gekleed bij loop als had ik een echtgenoot, die haar aandacht verdeelt tusschen het bereiden van de recepten uit „De Voordeelige Huisvrouw“ en het strijken van mijn pantalons. En een ieder, die wel eens een oud man met een knijpbrillette redeloos heeft hooren foeteren in de hal van het Centraal Theater, weet, dat ik deze ellendige, circus-achtige koffiekamer met in-de-piste-een-tooneeltje tot de onaangenaamste schuilkelders der muze reken, die misbouwd Amsterdam maar opleveren kan. Dus: een oude fat met het pootje toog in een nieuw pak en met een nieuwen hoed door een wolkbreuk naar een voorstelling van jongeren.

Ik zat in een leege zaal. Het water droop uit mijn broekspijpen. Naast mij zaten twee dames, voor wier weelderig postuur de gang tusschen de stoelen te nauw was, en die pralines bezogen terwijl zij over punten praatten en vonden dat Mary Dresselhuys tóch wel een eenig snuitje had, heb je nog maraskijn? De zaallichten werden gedoofd met het irriteerendste geluid van dit irriteerende theater, — alsof het snoetje van het paarlencollier eener reuzin knapte en alle bolletjes wegdokkerden over een parketvloer. Op het tooneeltje zaten Eduard Verkade en Elly van Stekelenburg ten troon, — de leeuw en de leeuwin uit de Vos Reynaarde op het boete-bankje van het Leger des Heils. Zij waren omgeven door een hofhouding... enfin. Ik kreeg de kans niet meer om me op te winden, want er zat ook nog een jongeman in het zwart, dacht ik. Nog nooit een Hamlet gezien, of hij liep in 't zwart, dacht ik. En mijn herinnering ging, — weemoedig, boosaardig, — terug naar de andere Hamlets, die ik in 't verleden zag. Moïssi, Pitoëff, Gonzarow, Gielgud, Verkade... Ik had medelijden met de vaderlandsche tooneelkunst, die zoo heelemaal zonder kleeren in de kou was achtergebleven... Medelijden met mezelf... Medelijden met den grooten artist Verkade, die hier gedoemd was om, in een Urker-broek-maat-drie, naast een koningin te zitten, die aan majesteit geen hoogere uitdrukking leek te kunnen geven dan het gebaar van het Tjoklat-vrouwje. Maar toen gebeurde het. Hamlet sprak.

Laat U één ding gezegd zijn, lezers. Ik mag een venijnige senex zijn, die den hof van Eden verwisseld heeft voor het reptielen-paviljoen, maar op het gebied van een Shakespeare-vertooning kan niemand mij iets wijsmaken, — en Hamlet vooral leeft zóó hoogst-persoonlijk in mijn voorstellingsvermogen, dat nog geen enkele acteur ter wereld mij heeft kunnen overtuigen, mij kunnen vervreemden van den Hamlet zooals ik hem, al lezend, voor mijzelf heb levend gemaakt. Niemand, zelfs de grootsten onder de grooten, wist zichzelf te identificeeren met die figuur; Moïssi had een toontje, Pitoëff speelde Tchechow, Gonzarow bracht de zesduizendkoppige menigte in het Moskovitische Borshoi-theater aan het snikken, maar bedroog Shakespeare met Poesjkin en Hamlet met Boris Godounow, Gielgud te larmoyant, Verkade te kunst-nijver.

Maar gisteravond — Groote God! — zag ik HAMLET.

Bedaard, Barend, — bedaard. Denk om je bezadigdheid en je bloedvaten. De dokter... De dokter kan naar den duivel loopen! Ik heb HAMLET gezien, verstaat ge me?! En daarvoor zou ik in staat zijn om op de daken te klimmen en het uit te schreeuwen, daarvoor zou ik met hartstocht in 't gevang raken, door die waanwijze, zelfvoldane critici, die deze grootsche gebeurtenis op onze vaderlandsche planken niet hebben beoordeeld als tooneelkenners, maar als tandartsen, bedrogen echtgenooten en koks-met-den-pollepel, met hun blinde koppen tegen elkander te kletsen! Want, brave lezers, voor dezen Hamlet ben ik bereid om mijn verstofte zwaard des geloofs nog éénmaal uit de rommelkist te halen, en een nummertje sabelschermen weg te geven, dat misschien alleen mijn ouden makker Van Deyssel zou kunnen schatten voor wat het is. Want, brave lezers, in het Centraal Theater te Amsterdam is iets gróóts gebeurd. Daar speelt een jongeman, in alcoof-décors en temidden van een ensemble, dat Hamlets eigen voorschriften voor de acteurs met klompvoeten treedt, een Kroonprins van Denemarken, zóó ontroerend van jeugdige geestdrift, zóó indrukwekkend-nobel, zóó aangrijpend in zijn vertwijfeling en zóó indrukwekkend in zijn koninklijken ondergang, dat ik dezen jongeman iets wil voorspellen. Ik voorspel hem, ééns, deze rol te zullen spelen bij gastvoorstellingen in de hoofdsteden van Europa, en dáár zijn, goddank, nog enkele waarachtige Shakespeareanen, die hem de eer zullen geven die hem toekomt.

To be or not to be... Wees gerust, vriend Tersteeg. Ge zijt de Hamlet. Er zou met alle gemak van de wereld iets op Uw creatie te zeggen zijn, — maar dat is in onze Nederlandsche pers al zóó overvloedig gedaan, dat ge mij niet als betittelbaar noodig hebt. Ge hebt een apostel noodig van Uw rol, welnu: hier is hij. Dit is niet alleen de rol van Uw leven, maar de sterkste, de waarachtigste, de meest levende Hamlet, dien het huidige internationale repertoire te zien geeft.

Er deugt iets niet in het hofje dat Neerlands tooneel-critici bewonen. Want ik vraag U, in gemoede, is het geen schandaal, dat de nar van Het Weekblad Cinema en Theater de eenige moet zijn, die in de gaten heeft dat hier, voor het eerst na tientallen jaren, iets van Hollands schande op tooneelgebied wordt goedgegemaakt?!

Daarom, lezers, die ditmaal een verkiezingsrede in plaats van het hanengevecht hebt gekregen, waar ge krachtens Uw dubbeltje recht op hebt: bedwing Uw teleurstelling en gaat er héén. Vul die zaal, waaruit de rillende toeschouwers voor Guldenstern en Rosenkranz zijn weggevlucht, en geeft Gijsbert Tersteeg, den jongen Hamlet, wat hem toekomt. De dank en de bewondering van het Nederlandsche tooneelpubliek; als één man. Want doet ge 't niet, dan zet ik mijn hoed-Pete-Smith op en geef bevel te schieten. En dan zullen we 's zien of een he-man van de Jonge Paperel méér invloed heeft dan een oude pelgrim-naar-den-waren-Hamlet, die eindelijk zijn reisdoel heeft bereikt.

ZIJN OF NIET
ZIJN, DAT IS DE
VRAAG...

RECHERCHEUR STUDER

GEAUTORISEERDE VERTALING

In Gerzenstein, een plaatsje in Zwitserland, wordt een moord gepleegd op zekeren Wendelin Witschi. De verloofde van zijn dochter Sonja, Erwin Schlumpf, wordt gearresteerd en naar de gevangenis in Thun overgebracht. Rechercheur Studer, wien de leiding van het gerechtelijk onderzoek wordt opgedragen, gelooft echter vast, dat de jongeman onschuldig is, hoewel hij een vrij groot bedrag aan geld bij zich had en ook niet kan verklaren, waar hij zich bevond op het oogenblik, dat de moord werd gepleegd.

Schlumpf heeft een ongelukkige jeugd gehad, is reeds een paar maal veroordeeld voor kleine misdrijven, doch heeft zich daarna goed gedragen. Hij heeft een betrekking gekregen bij een boomkwekerij, waarvan de eigenaar, Ellenberger, bij voorkeur ontslagen gevangenen in zijn dienst neemt.

Als Studer zich naar Gerzenstein begeeft voor nadere onderzoekingen, vernemen hij, dat Jean Cottereau, de meesterknecht van de boomkwekerij, die het lijk van den vermoorde had gevonden, is ontvoerd. Hij vindt den man echter later zelf in het bosch, levend, hoewel ernstig mishandeld. Cottereau wil echter geen enkele verklaring geven en daarom brengt Studer hem naar Ellenberger, die ook gewond blijkt te zijn, doch evenmin de oorzaak daarvan wenscht op te geven. Vervolgens ontdekt Studer, dat Sonja Witschi nog een broer, Armin, heeft, die een zeer ongunstig uiterlijk heeft en dien Erwin Schlumpf niet kon uitstaan. Sonja is bovendien blijkbaar bang voor een zekeren Gerber, die kappersbediende is in het dorpje, voor den dorpsonderwijzer Schwomm, die ook gemeentesecretaris is, en voor haar oom, burgemeester Aeschbacher. Bij een bezoek aan mevrouw Hoffmann, bij wie Schlumpf op kamers heeft gewoond, vindt Studer tusschen een stapel kranten in de keukenkast een brownie, en in een vaas op het buffet bij de familie Witschi een aantal patroonhulzen, die bij het wapen passen. Ook blijkt Witschi gearboneerd te zijn geweest op eenige tijdschriften, waaraan een verzekering was verbonden.

Vervolgens laat Studer zich door den brigadier van de gendarmerie te Gerzenstein, Murmann, vertellen, hoe alles zich heeft toegevoerd nadat de plaatselijke autoriteiten van den moord op de hoogte waren gesteld. Het blijkt, dat Murmann, evenals Studer, niet aan Schlumpfs schuld gelooft; hij is de meening toegedaan, dat Wendelin Witschi zelfmoord heeft gepleegd. Volgens zijn theorie zou Witschi zich in het bosch van het leven hebben beroofd en Schlumpf hebben laten komen om onmiddellijk daarna de revolver weg te halen, zoodat het zou lijken alsof hij vermoord was.

Verder heeft een onbekende Murmann telefonisch medegedeeld, dat Schlumpf op den avond van den moord in het cafe „Zum Bären“ een biljet van honderd francs heeft gewisseld en bij onderzoek is gebleken, dat de jongen vrij veel heeft gedronken, wat anders zijn gewoonte niet was. Dienzelfden avond gaat Studer naar „Zum Bären“, waar alle bij den moord betrokken personen aanwezig zijn en zich tamelijk eigenaardig gedragen, vooral nadat de radio het bericht heeft doorgegeven, dat Jean Cottereau is teruggevonden en de politie een onderzoek instelt, wijl zij veronderstelt, dat deze ontvoering in verband staat met den moord.

Op een Zondagmiddag gaat Studer weer naar „Zum Bären“, waar in den tuin wordt gedanst bij de muziek van den „Band der Veroordeelden“, welke geuit is samengesteld uit ontslagen gevangenen.

Bijna alle bij de kwestie betrokken personen zijn aanwezig. Dan krijgt Studer van den rechter van instructie telefonisch bericht, dat Schlumpf den moord heeft bekend. Hij vertelt dit aan de anderen, die blijkbaar zeer ontsied zijn, terwijl Sonja bijna haar zelfbeheersching verliest. Een van de leden van den „Band der Veroordeelden“, Schreier, scheuten, neemt den rechercheur mee naar het huis van de Witschi's. In een schuur ontdekken zij allerlei sporen, die er op wijzen, dat Wendelin Witschi zelfmoord heeft gepleegd, doch zich heeft bevonden, hiervan alle bewijzen onzichtbaar te maken.

Gedurende een gesprek, dat Studer heeft met mevrouw Witschi, wordt zijn indruk, dat de overledene door zijn vrouw en zoon als het ware werd gedwongen tot zelfmoord, steeds sterker. Als hij terugkeert naar het cafe, vertelt de onderwijzer Schwomm hem, dat hij op den avond van den moord in het bosch was met een meisje en dat hij toen een motorrijwiel in snelle vaart heeft hooren voorbij rijden en kort daarna twee schoten heeft vernomen. Toen zij het bosch verlieten, vonden zij het motorrijwiel verlaten bij een boom staan en zagen een gedaante wegschieten. Studer begrijpt dat het verhaal niet veel beteekent, maar dat de onderwijzer iets verzwijgt. Hij ziet ook, dat Armin Witschi geheime teekenen van verstandhouding wisselt met de kellerier. Maar hij blijft Schwomm uithooren.

„Hoe zag de schaduw er uit?“ vroeg hij. De vraag was een overval. De onderwijzer schrok.

„Hij slipte (ja, de onderwijzer zei inderdaad „slipte“) op een afstand van tien meter langs ons heen... eh... langs mij heen. — Hoe groot? Middelmatic groot... ja, middelmatic groot...“ De onderwijzer zweeg plotseling.

„Middelmatic groot?“ vroeg Studer vriendelijk. „Ik moet mogelijkheden hebben om te vergelijken. Hoe groot was ongeveer de schaduw? Ik wil u wel zeggen, mijnheer Schwomm, dat de schaduw misschien in het geheel niet belangrijk is, maar mogelijk bevestigt zij toch onze vermoedens. Indien de schaduw zoo groot geweest was als... laten we zeggen de beklagde Schlumpf, dan zou dit zeer gewichtig zijn voor de rechters, die immers niets om een bekentenis geven, zoo lang niet alle gedragingen van den beklagde vóór en na de daad, benevens alle psychologische motieven zeer nauwkeurig zijn vastgelegd. Ik spreek tot een ontwikkeld mensch, nietwaar? Tegenover een eenvoudiger iemand zou ik mij minder geleerd uitdrukken; dus hoe groot was de schaduw?“

„Ik heb Erwin Schlumpf eigenlijk weinig gezien. Maar het komt mij voor, dat de schaduw ongeveer van zijn grootte was...“

„Het zou zeer belangrijk voor ons zijn, indien wij ook de meening van uw... uw gezelschap konden vernemen, maar dat zal waarschijnlijk wel onmogelijk zijn...“

„Uitgesloten...“ „...niet nooit en nimmer kunnen verantwoordelijk...“

„In orde,“ sneed Studer de beting... spijt af. Hij keek heimelijk naar het tafeltje van Armin. Daar scheen iets niet in orde te zijn. Armin fluisterde snel iets tegen zijn zuster — den kappersbediende had hij door een handbeweging beduid niet meer te luisteren. Toen stond Armin op — de kellerier leunde nog steeds tegen den post van de zaal deur, ze scheen plotseling hardhoorend geworden te zijn en blind bovendien, want zij bekommerde zich nóch om het roepen, nóch om het wenken der gasten. Ze zag Armin echter opstaan, draaide zich om en verdween in de zaal van „Zum Bären“. Armin slenterde door den tuin, zijn hoofd gebogen. Plotseling versnelde hij zijn schreden, hij begon groote passen te nemen — en toen slokte de open deur ook hem op... „In orde,“ herhaalde Studer na een oogenblik — en hij kon zijn blik niet van Sonja afhouden. Vertwijfeling, angst, radeloosheid brachten een uitdrukking van onrust op het gezicht van het meisje.

„Als zij mij maar vertrouwde,“ piekerde Studer. Hij dacht, terwijl hij verstrooid luisterde naar hetgeen Schwomm begon te vertellen, aan zijn vrouw. Als die hier was... Sinds hij haar het lezen van allerlei romans had afgeleerd, lukte het Hedy (mevrouw Studer heette Hedwig) uitstekend om gekweld, zwijgzame menschen aan het praten te brengen — vooral vrouwen.

Onderwijzer Schwomm zei echter: „Natuurlijk wil ik niet beweren, dat ik Erwin Schlumpf op zijn vlucht na zijn roekeloze daad betrapt heb (door een ongeval om het leven gekomen — roekeloze daad, dacht Studer) maar toch leek het mij merkwaardig, dat de schaduw de richting insloeg naar de boomkwekerij van Ellenberger...“

„De boomkwekerij als schaduwrijk... hêhêhê...“ kirkte de oude Ellenberger. Studer keek hem bestraffend aan.

„En u is er absoluut zeker van, twee schoten te hebben gehoord, en dat u na de schoten de schaduw in de richting van de boomkwekerij hebt zien verdwijnen?“

„Ik geloof...“ stotterde Schwomm, „ik geloof, dat ik twee schoten heb gehoord.“ Alsof hij hulp zocht, keek de onderwijzer om zich heen. Maar hij vermeed het, Studer in de oogen te zien.

„Gelooven, gelooven!“ zei Studer verwijtend. „Een man als u mag niet gelooven. Die moet zeker zijn. Dus twee schoten? Ja?“

„Ja-a,“ klonk het als een zucht.

Zwijgen. Toen begon de muziek weer te spelen. Studer herinnerde zich de woorden niet precies, maar hij wist dat het refrain zoiets was als „als je ooit je hart geeft...“ Er verscheen een glimlach om zijn mond. Dat ze juist nu zoiets moesten spelen. Hij zag, hoe de kappersbediende Sonja vroeg, met hem te dansen. Het meisje schudde het hoofd. Ze dwalde haar kleine handtasch onder den arm, rende door den tuin. Was het een vlucht? Was het niet veel meer een poging iemand in te halen?

„Wie heeft u de opdracht gegeven mij van twee schoten te vertellen, terwijl ik door vijf getuigenverklaringen bewijzen kan, dat er slechts één schot is gevallen?“ (Dat met de vijf getuigenverklaringen was opgelegd bedrog; in Murmanns proces verbaal stond niets van dien aard, maar wat deed men niet om de waarheid uit te vinden?)

„Vijf getuigenverklaringen?“ Schwomm zag bleek. „Bewijzen?“ „Ja, bewijzen!“ zei Studer grof. „Overigens interesseert mij dat heelemaal niet. U hebt een slecht geweten, mijnheer Schwomm! U hebt geprobeerd dat slechte geweten kwijt te raken, door mij slechts de helft, wat zeg ik, de helft... slechts een kwart van de waarheid te vertellen. Ik wil nu niets meer hooren!“ Studer maakte een afwerend gebaar, want Schwomm opende zijn mond om zich te rechtvaardigen. „Ik geloof niets meer van hetgeen u vertelt. Ik heb de eer...“

Als Studer op een dergelijken toon sprak als nu, onverschillig of hij dit nu deed tegen burgers of tegen jonge agenten, dan begreep iedereen, dat het maar het beste was den rechercheur met rust te laten.

„Heet, heet,“ kraste de oude Ellenberger. „Vous brûlez, commissaire Precies zoals bij het spel, waarbij een verborgen voorwerp gezocht moet worden en degenen, die weten waar het is, dengeen die zoekt, moeten leiden met woorden als „koud, warm, zeer warm, heet...“ al naar mate de zoekende het verborgen voorwerp dichtert nadert of er zich van verwijderd.“

„U zult uw spelletje ook niet altijd kunnen blijven voortzetten.“

Ellenberger,“ zei Studer. Zijn gezicht was zeer bleek, hij had zijn handen tot vuisten gebald. Toen haalde hij de schouders op en schreed tusschen de tafeltjes door naar de deur, waardoor Armin Witschi verdwenen was.

„De Band der Veroordeelden“ speelde een populair volksliedje... „

Liefde voor het gerecht.

Maandagochtend half acht, in het bureau van Murmann. Studer zat voor het raam dat uitzag op den tuin, waarboven een fijne regen neersuzelde. Het was koel. De warme Zondag was als een bedrog geweest.

De rechercheur was alleen. Hij zag er vermoeid uit. De huid van zijn gezicht deed aan verregend papier denken. Van tijd tot tijd slaakte hij een zucht.

In zijn hand hield hij een brief, drie dicht in elkaar geschreven velletjes. Hij las er in, liet de blaadjes weer zakken, nam ze dan weer op, schudde zijn hoofd. Het was een brief van zijn partner bij het biljartspeel. Münch, de notaris, schreef merkwaardige dingen, dingen die misschien... misschien de oplossing konden brengen — de oplossing van het verwarde geval Witschi. „Streng betrouwbaar“ stond er aan het hoofd van den brief. Hoe stelde Münch zich de zaak eigenlijk voor? Vertelde interessante feiten, maar men mocht ze niet gebruiken... „

De brief handelde over accepten. Over accepten, die tezamen een aanzienlijk bedrag vormden. Wissels dus, die door een burger uit Gerzenstein geaccepteerd waren en nu op betaling wachtten. De Gerzensteiner, over wien het ging, had met de Continental Bank een paar weken geleden een overeenkomst getroffen. De wissels vervielen vandaag, de bank had ze een week geleden na veel smeecken voor acht dagen verlengd (geprolongeerd, schreef de notaris). Dus vandaag over acht dagen moesten ze betaald worden. Tien-duizend francs! Een behoorlijke „bom“ duiten.

Münch noemde den naam van den acceptant niet, deze was echter niet moeilijk te raden... En Witschi had het geld geïncasseerd... Zes maanden geleden... „

Deze Witschi moest het geld er wat men noemt doorgelapt hebben. Waar was het gebleven? Speculaties? Münch schreef, dat Witschi vlak voor een faillissement gestaan had (en merkwaardigerwijs stond ook de Gerzensteiner burger vlak voor een faillissement...) De notaris vertelde een typische geschiedenis; hij schreef: „

„Buitendien, moet ik je, beste Studer, nog een eigenaardige geschiedenis vertellen. Je herinnert je toch nog wel, dat ik je toentertijd onder het biljarten, toen wij den ouden Ellenberger zagen, vertelde dat Ellenberger bij mij was geweest om een tweede

Vrij van pijn — door FYRACYL!
Het beproefde en waardevolle middel bij hoofdpijn, kiespijn, zenuwpijn, reumatiek en andere pijnen. Onschadelijk voor hart en maag. Ook U helpt het. Gaat terstond naar den Apotheker of Drogist 3 poeders 15 ct. — 3 tabletten 13 ct. — 20 tabletten 45 ct. Alleen in de bekende lila doos. Probeer! Terstond FYRACYL

Dat, wat je niet ziet

is dikwijls van groot belang

De meeste mensen denken, dat hun tanden gezond zijn, als zij er aan de voorzijde mooi wit uitzien. Zij weten niet, dat mooie witte tanden aan de achterzijde soms ernstig aangetast zijn door tandsteen, de grootste vijand van ons gebit. Weet U wel, dat 7 van de 10 mensen aan tandsteen lijden? En hoe gevaarlijk dit op den duur kan worden? Tandsteen zet zich als een weke substantie tussen en achter de tanden af, waar het een harde, bruine korst gaat vormen, die leidt tot ontsteking van het tandvlees en ten slotte tot losraken en uitvallen van de tanden.

Met gewone tandpasta's kan men tandsteen niet verwijderen. Maar Solidox is geen gewone tandpasta. Solidox, de nieuwe Nederlandse tandpasta, verwijdert tandsteen, omdat het een geheel nieuw bestanddeel bevat, n.l. *Sulfocinoleaat*. Alleen Solidox bevat dit nieuwe preparaat, dat — zoals wetenschappelijke proefnemingen hebben aangetoond — inderdaad tandsteen verwijdert en voorkomt, zonder het tandglazuur aan te tasten.

Door geregeld Solidox te gebruiken, blijven Uw tanden niet alleen blinkend wit, maar tevens vrij van tandsteen. Vang nog heden aan Uw tanden de Solidox-verzorging te geven — poets ze tweemaal per dag met Solidox en bezoek Uw tandarts tweemaal per jaar.

TEGEN TANDSTEEN

SOLIDOX

Alleen Solidox bevat Sulfocinoleaat (Ned. Octrooi 19178), dat tandsteen, de hoofdoorzaak van tandziekten, verwijdert en voorkomt.

Aan de voorkant wit, aan de achterkant AANGETAST DOOR TANDSTEEN

(WAT DE TANDSPIEGEL TE ZIEN GAAT)

OTTO WERNICKE

Een uitstekend tooneelspeler. Iemand, die alles speelt en ook alles spelen kan. Die niet gebonden is aan een bepaald type, en wiens optreden voor het publiek altijd de mogelijkheid van een verrassing insluit. (Een mogelijkheid, die de productie eigenlijk meer moest uitbuiten.)

Hoe verschillend is het filmwerk van Otto Wernicke! Het laatste speelde hij de rol van een commissaris bij de „Kriminalpolizei“, een flinken, energieke en verstandigen man, die orde moet trachten te scheppen in den warwinkel van gegevens van de film „Was wird hier gespielt?“

Daarvoor was hij de machtige Oostenrijksche legeraanvoerder Windischgrätz in „Maria Ilona“. In „Der Stammbaum des Dr. Pistorius“ moest hij een eerzamen schoenmakersbaas voorstellen, die moeilijk door het leven komt, maar toch energie genoeg heeft om zich te verzetten tegen opdringerige weldadigheid. Weer een geheel andere figuur was zijn landeigenaar in „Johannisfeuer“. De rol van den „Oberwerkmeister“ in „D.III.88“ was de beste, die hij tot nog toe heeft vertolkt. Het is dan ook een gelukkig idee geweest hem te engageeren voor de regie van de nieuwe vliegerfilm „Kampfgeschwader Lützow“.

Dat Wernicke ook hoogst onsympathieke mensen kan voorstellen, toonde hij in „Gold in New Frisco“, waar hij de rol speelde van een rijken „Schieber“. Een boeiende uitbeelding was ook die van den genier in „Sylvesternacht am Alexanderplatz“, waarin hij de rol speelt van iemand, die meent zijn leven en zijn gezondheid in de waagschaal te kunnen stellen, tot hij ten slotte een beroerte krijgt.

Wernicke speelt ook in „Dreizehn Mann und eine Kanone“ de rol van een politie-beambte. Zijn overste bij de artillerie in „Unternehmen Michael“ viel op onder de vele uitstekende officiersrollen in deze film. Ten slotte mogen wij er nog aan herinneren, dat hij eens de rol heeft gespeeld van „Onkel Bräsig“ in de gelijknamige rolprent.

Als de Deutsche film voortgaat menschen als Otto Wernicke te laten optreden, menschen, die altijd en overal uitstekend werk verrichten, dan moge zij steeds bedenken, hoeveel zij daarbij verschuldigd is aan het Deutsche tooneel!

Wernicke in de Ufa-film „Nordlicht“

met Willy Birgel in de Tobis-film „Geholmzeichen LB 17“

met Maria Cebotari in de Ufa-film „Starke Herzen“

Otto Wernicke in de F.D.F.-film „Gleisdreieck“

Otto Wernicke
(Foto Eigen Arch.)

vonden angst steeg langzaam in hem op, verdreef voor een deel de uit liefde en verlangen geboren haat tegen de geweldige bergen, waarmee hij deze zelf eens bevochten en overwonnen had, tot zij hem ten slotte krepel hadden geslagen. Hij nam nu de partij van Gallus en eenzelfde onrust voelend als Annschi, ging hij met hem de wel-bekende wegen, klauterde over gevaarlijke spleten, vermeerde het zieke gesteente, waaraan hand noch voet een houvast konden vinden. Pas op! schreeuwde hij tegen Gallus, en tegen den berg vloekte hij: Leelijke duivel, met je achterbakse listen en streken!

De beide jonge menschen, die intusschen Annschi's kamer betreden hadden, dachten er geen oogenblik aan, dat de oude man beneden met zijn gepeinzen bij hen was. Annschi was aan haar tafeltje, waaraan zij altijd bij het raam zat te naaien, gaan zitten en Gallus was bij de deur blijven staan. Zoo was het altijd... En zooals iederen keer, wachtte Annschi tot Gallus het eerst iets zeggen zou. Hij richtte zich een beetje hooger op, alsof hij het wat te warm had in zijn wintersche kleeren van schapenwol.

„Eigenlijk begin ik mij te schamen,“ begon hij toen.

Annschi toonde hem een opgewekt gezicht.

„Omdat je iederen dag komt,“ raadde zij lachend.

„Misschien zou je vader mij liever naar den duivel jagen,“ zei hij bedrukt.

„O neen,“ zei Annschi, „hij heeft je altijd graag gemogen.“

„Maar waar leidt het allemaal toe?“ bromde hij weer.

„Wil je blijven staan tot je beenen in je lichaam zijn gedrongen?“ vroeg Annschi.

Toen nam hij, precies zooals iederen dag, den tweeden stoel, die in de kamer stond, en zette zich naast haar neder.

„Ik kan je toch niet trouwen,“ viel hij toen uit.

Het leek wel, alsof er een straatlinker plotseling in een melkkan plonste. Ze hadden nog nooit eerder over liefde gesproken. Ze wisten, dat zij elkaar graag mochten. Maar hetgeen Gallus nu zei, trof het meisje toch geheel onvoorbered.

Ze was er een weinig van ontdaan. „Moet men dan altijd aan een huwelijk denken?“ vroeg zij.

Gallus zweeg. Hij had haar zooveel te zeggen, dat hij niet wist, waarmee hij beginnen moest.

„Kan er dan niet eenvoudig goede kameraadschap bestaan?“ vroeg Annschi verder.

Maar ze zaten dit keer wat dichter bij elkaar dan anders en het viel niet gemakkelijk den onderzoekenden blik van Gallus te ontwijken of er zich weer los van te maken wanneer hij den hare gevangen had.

„Misschien was het beter als ik wegging,“ Misschien, dat ik in het dal werk kon vinden,“ dacht Gallus hardop, nog steeds even bedrukt.

Maar Annschi viel hem snel in de rede: „Je kunt toch niet buiten de bergen leven!“

„Je kent me,“ mompelde hij en hij steunde zijn bovenlichaam nog zwaarder op zijn onderarmen, die op zijn knieën rustten: „Met kameraadschap gaat het op den duur toch niet,“ spon hij zijn gedachten verder voor haar uit. „Er blijft dan altijd wat te wenschen over, en de wenschen komen, of men het wil of niet...“

Hij zweeg. Toen probeerde hij weer moeizaam een oplossing te vin-

bewegen. Als roerlooze schaduwen stonden zij langs het pad. De maan bevond zich niet aan den hemel. Slechts wat bleeke sterren schitterden als kleine lichtpuntjes. Soms dook er uit de struiken een steenen gedaante op, die als een spook scheen te wachten op nieuwe uit den dood te verruizen kameraden.

Aan het open graf, dat op een weinig voorname plaats van het kerkhof lag, verspreidden twee aan palen opgehangen lantaarns wat meer licht. Ze wierpen een rossig schijnsel op mijnheer Louis Meister, die, met den hoogen hoed in de hand, het neerlaten van de kist gadesloeg en uit gewoonte de houding had aangenomen van den hotel-bezitter, die een gast bij het afscheid voor den laatsten keer beleefd groot. Toen de kist n de groeve verdween, maakte hij met zijn rug hoed precies dezelfde stijf-groetende beweging en met zijn rug dezelfde kromming als hij gewoon was bij het vertrek van zijn hotel-omnibus. Toch leek het Donat ook nu weer, alsof zijn patroon daarmede te kennen wilde geven, dat de oude Charles toch iemand van beteekenis was geweest.

Donat keek zwiiggend toe, en toen de plechtigheid reeds bijna afgelopen was, viel zijn eigen verplichting tegenover den doode weer zwaarder op hem dan eerst. Hij stond nog steeds verward en in gedachten verzonken bij het graf, toen een wat barsche roep zijn oor bereikte. Toen merkte hij, dat de anderen reeds waren weggegaan en dat de kerkhofbewaker was teruggekomen om hem op heftige wijze te beduiden, dat ook hij vertrekken moest. „Mijnheer Meister wacht,“ zei hij norsch. Donat volgde hem haastig en hij vond zijn patroon, terwijl deze, geërgerd over het wachten, een sigaar opstak. Meister stiet een ongeduldig „Nou, eindelijk,“ tusschen zijn tanden door en stapte weer in het rijtuig. Gedurende den terugrit zat hij rookend en soms knikkend in zijn hoek, terwijl Donat in den anderen had plaatsgenomen. Gesproken werd er niet. Maar Donat overdacht zijn zorgen.

Toen zij het hotel weer bereikten, heerschte daar nog het leven van alledag. Er was een geflonker van elektrische kaarsen, er werd met borden gekletterd, glazen rinkelden en een strijke gaf zich moeite aan het roezemoezig lawaai eenig rhythmie te geven.

Donat vroeg zich af of hij verplicht was zich weer in zijn kellers-plunje te steken en zijn collega's te gaan helpen, toen mijnheer Meister hem aansprak, en met de welwillendheid, die hij hem vaak betoonde, zei, dat hij wel moe zou zijn en daarom vanavond niet meer hoefde te werken. Donat begaf zich dus met een zwaar hoofd en een bedrukt hart naar zijn kamer. Hier hing nog, ofschoon zij reeds gelucht was, de scherpe, benauwde lucht van den dood. Beaudriers bed was reeds weggehaald. Waarschijnlijk zou Donat dus een poosje alleen Henry als kamergenoot hebben. Ook de bezittingen van den ouden Charles waren verdwenen. Donat schrok er van; het was hem, alsof men ze voor hem in veiligheid had willen brengen. Onwillekeurig ging hij naar zijn eigen koffer, maakte dezen open en was bijna verbaasd, Beaudriers nalatenschap er nog in aan te treffen. Hij staarde er eenige oogenblikken naar en voelde zich onzekerder dan ooit over de vraag hoe hij de hem gegeven opdracht moest uitvoeren.

Toen hij eindelijk zijn koffer weer sloot, werd hij zich opeens bewust van de leegte, die er ontstaan was, doordat men het ene bed uit de kamer verwijderd had. Toen viel het hem in, hoe de eigenaar

van dit bed nu ergens ver buiten op den donkeren schaduwenakker lag, waarboven thans stil een groote lamp brandde.

Hij kleedde zich uit en legde zich te bed, maar het gevoel van eenzaamheid, dat hem had overvallen, bleef en werd zelfs sterker. Hij miste Charles, terwijl hij er zich meer nog dan tot nu toe van bewust werd, dat hij alleen was; dat hij alles en iedereen waaraan hij gehecht was geweest, had verlaten, terwijl aan den anderen kant hem alles ontboden was waaraan hij, zij het dan ook slechts kort, met zijn gedachten en verlangens gehangen had: zooals bij voorbeeld Ursula, en de oude Charles. Het verleden dook weer op. Weer stond hij met Annschi, zijn zuster, bij de brug over de beek, om afscheid te nemen. Wat wisten zij en vader nog van hem, wat wist hij van hen? Men zou uit dit leven weg kunnen gaan, zooals de oude Beaudrier, zonder dat een der anderen er iets van merkte.

Plotseling stond hij op, haalde uit den zak van zijn jas, die aan een spijker tegen den muur hing, een nog onbeschreven prentbriefkaart. Snel krabbelde hij er een paar woorden op: „Lieve zuster! Ik ben gezond en trek spoedig de wereld in, misschien naar Engeland. Ik hoop, dat jullie het daar boven in de bergen nog altijd goed maken. Misschien schrijf ik later, waar ik ben. Ik zou ook graag eens iets van jullie hooren.”

Het was een oppervlakkige, weinig overdachte mededeeling, die ontstaan was door een verlangen naar een antwoord, maar het viel hem pas later in, dat hij zijn zuster en vader heelemaal geen gelegenheid om te antwoorden had gegeven. Toch deed hij de kaart den volgenden ochtend op de bus.

Dien morgen was Henry Krebs, dien hij des nachts niet had hooren thuisgekomen, nog met zijn ochtendtoilet bezig geweest toen Donat wakker werd. Hij had diep en droomloos geslapen, vermoed als hij was geweest van alle sensaties, die hij den vorigen dag had meegemaakt. Toen hij nu Henry zag staan, terwijl deze voor den spiegel bezig was zijn zwarte dasje te strikken, schrok hij. Daar stond de eerste mensch, die hem over Beaudrier zou spreken! Anderen zouden volgen. Vragen zouden worden gesteld, meeningen worden geuit. Meer nog dan vroeger zag hij daar tegen op. Een oogeblik kwam hij in de verleiding net te doen, alsof hij nog sliep. Maar toen zette hij zijn tanden op elkaar. Met een soort vertwijfelenden moed sprong hij uit bed.

„Zoo, langslaper, word je ook eindelijk eens wakker!” vroeg Henry en hij voegde er aan toe: „Ze zouden jou wel met je bed en al kunnen stelen, terwijl je 's nachts slaapt. Je zou, gelooft ik, zelfs niet eens een kanonschot hooren.”

Donat redde er zich uit. Nu ja, hij had een inspannenden tijd achter den rug; gisteravond was hij doodmoed geweest.

Toen keek de ander rond in de kamer en vroeg: „Waar zijn de spullen van Charles gebleven?”

„Hoe zou ik dat weten?” antwoordde Donat. „Alles was reeds weg, toen ik thuiskwam.”

„Hij moet een aardig spaarcentje bij elkaar gebracht hebben, die ouwe,” zei Henry.

Donat haalde zijn schouders op.

„Stel je niet zoo aan,” zei de ander, kwaad wordend. „Alsof jij dat niet wist.”

hoe het met hem is, en hoe hij het maakt, dat krijgt men niet te hooren. Hij schijnt ons steeds vreemder te worden!

Zurbruggen peuterde in zijn pijp. Hij trok zich van het geval niet zoo veel aan. Zijn zoon zocht zijn eigen weg. Die moest het leven maar op zijn manier probeeren baas te worden. Hij begreep dien lust om in de wereld rond te trekken net zoo weinig als hij het verlangen van zijn vrouw naar grooteren welstand had begrepen.

Op dit oogenblik ging de huisdeur open. Iemand stampte buiten de versch gevallen sneeuw van zijn schoenen. Dat onderbrak het gesprek.

„Alweer,” bromde Zurbruggen.

Annschi deed alsof zij het lawaai bij de deur niet hoorde. Maar eenige seconden later verdween zij.

Buiten wachtte Gallus Stettler op haar. Hij stak haar zijn hand toe. Misschien, opdat Annschi's vader het niet zou hooren, zeiden zij geen woord. Maar Gallus was wel een beetje verlegen. Hij begreep, dat het noodzakelijk was den ouden Zurbruggen te verklaren, waarom hij bijna geen dag meer liet voorbijgaan zonder dat hij op bezoek kwam.

Annschi ging de trap naar haar kamerje op, reeds er aan gewoon, dat Gallus haar dan volgde. Sinds hij een keer, toen zij boven over een nauwerkje gebogen zat, door Zurbruggen was gestuurd om haar te halen, was deze weg voor hem gebruikelijk geworden. Niemand, ook de oude Zurbruggen niet, zag in het ongewone iets bijzonders. Noch Annschi noch Gallus deden ooit geheimzinnig. Als goede kameraden gingen zij met elkaar om. Ze hadden niemand noodig om op hen te passen.

Dat dacht ook Zurbruggen bij zichzelf, toen hij hoorde hoe Stettler zijn dochter naar boven volgde. Spoedig begon hij echter hetiger aan zijn pijp te trekken en zijn gedachten gingen hen na. Dat zij elkaar graag mochten, kon een kind wel zien. Maar wat er van worden moest, kon zelfs een man niet gemakkelijk raden! Niet, dat Annschi niet bij Gallus zou passen. Ze had niets van haar moeder, die zich bij haar man, den berggids, als een gevangene had gevoeld; maar zooals de levenshouding van zijn vrouw in sterke tegenspraak had gestaan tot zijn beroep, zoo scheen ook Annschi, hoe graag zij den man Gallus ook mocht, een groote antipathie tegen diens werk te koesteren! Sinds Gallus in haar leven was gekomen, vreesde Annschi de bergen. Wanneer hij een bergtoer maakte, liep zij overdag van de eene kamer naar de andere en van het eene raam naar het andere, den weg op en weer het huis in. En met den verrekijker zocht zij de bergen af, waarop zij wist dat Gallus was. Ze klaagde niet, maar haar bleek gezicht verried de onrust waaraan zij ten prooi was. Deze was niet geheel ongerechtvaardigd. De weg naar de toppen betekent vaak een wreede en ongelijke strijd. Van de gidsen stierven er niet veel op hun bed. Daarom was het een metelinge kwestie om te trouwen. Bovendien waren de tijden slecht, hetgeen Gallus verdiende was weinig, en zijn bezittingen waren op drie vingers te tellen.

Steeds meer verdiepte Zurbruggen zich in de aangelegenheden van Gallus. Daarbij beleefde hij eigenlijk voor den eersten keer de gevaren en moeilijkheden, die hij zelf indertijd had overwonnen. Weer ging hij den weg, die hem wegens zijn krupelheid voor altijd afgesloten was, en hij besefte daarbij eigenlijk voor den eersten keer pas, wat er allemaal aan zijn beroep verbonden was. Een nog nimmer onder-

Kristine Söderbaum
en Hermann Braun.

Werner
Hinz en Kris-
tina Söder-
baum.

Werner
Hinz, Kris-
tina Söder-
baum en
Eugen
Klöpfer.

zij begaat denzelfden misstap als haar moeder.

De volgende dag brengt slechts verdriet en berouw, de overtuiging, dat de kapelaan alles weet — wat ook inderdaad het geval is — en Hans' ver- raad. Want ofschoon hij werkelijk véél van Aenchen houdt, bezit de jongen niet den geestelijken moed om de gevolgen van zijn lichtzinnigheid te dragen. Hij trekt zich op zijn kamer terug. Het is een geheel ontredderd Aenchen, dat door den kapelaan gedwongen wordt aan haar oom haar schuld te be- kennen.

Groot is pastoor Hoppe's leed, even groot Aenchens wanhoop! Zij kan het verdriet van den goeden ouden man niet aanzien. Op Hans' kamer vindt een gesprek tusschen hem en zijn oom plaats. Reeds heeft de fijn voelende pastoor, die de menschen en hun moei- zaam streven zoo zeer liefheeft, een oplossing gevonden om het jonge ge- luk te behoeden. Helaas... te laat! Wanneer zij Aenchen gaan zoeken, om haar de oplossing mede te deelen, is zij nergens te vinden.

Eerst na herhaald zoeken wordt zij opgehaald uit het meer... Een jong, bloeiend menschenkind is in de lente van het leven weggerukt uit de armen van hen, die het liefhadden. Over Hans' levenspad is de eerste donkere schaduw gevallen!

Werner Hinz en Eugen Klöpfer.

J E U G D

REGIE: VEIT HARLAN.

TOBIS-FILM.

Aenchen Kristina Söderbaum
Hans Hermann Braun
De oude pastoor Hoppe Eugen Klöpfer
Kapelaan v. Schigorski Werner Hinz
e.a.

Deze film speelt in het jaar 1890, in West-Pruisen.

Een nieuwbakken studentje, Hans Hartwig uit Posen, begeeft zich naar Rosenau, om daar zijn oom, pastoor Hoppe, te gaan bezoeken. In de pastorie heerscht groote bedrijvigheid en vreugde over zijn komst. Vooral Hans' nichtje, Aenchen, het speelkameraadje uit zijn kinder- tijd, verheugt zich in sterke mate op dit lang- gehoopte wederzien!

De oude pastoor Hoppe is alom bij de arme bevolking bekend en bemind door zijn diepe menscheelijken en zijn medeleven met zijn parochianen. Aenchen is zijn aangenomen dochtertje — eigenlijk het buitenechtelijk kind van zijn gestorven zuster. Na haar dood heeft de oude Hoppe zich het lot van dit jonge kind aangetrokken en het opgevoed als ware het

zijn eigen. Vroolijker, levenslustiger meisje dan de zonnige blonde Aenchen bestaat er in heel Rosenau niet.

Haar biechtvader is de jonge strenge kape- laan v. Schigorski, een star dogmatisch mensch, die volgens zijn ouderen collega te veel vast- houdt aan de principes van de leer, en te we- nig van het leven afweet.

Hij maakt het meisje het leven zuur door toespelingen op haar geboorte, waarvoor zij, zijns inziens, boete moet doen.

En juist op dezen blijden dag — den meest glorieuzen van haar jeugdig bestaan — den dag, waarop Hans terugkomt, toont de kapelaan haar een brief van een klooster in Breslau. Buiten medeweten van Aenchens oom, heeft de kapelaan daar een plaats voor haar aange- vraagd. Grootte wanhoop maakt zich van het kind meester: zij, die het leven bemint als geen ander, in het klooster? Dat kan zij niet! Zij heeft echter niet lang tijd om te treuren, want Hans is gekomen!

In de 'stralende vreugde van het oogenblik vergeet zij alles om zich heen, terwijl Hans al even verrukt is over een zóó liefvallig nichtje! Een paar heerlijke dagen — om studie-redenen

zal Hans reeds spoedig moeten vertrekken — breken voor beiden aan. Uit een hechte kinder- vriendschap ontstaat een groote, zuivere liefde. In die paar dagen rijpt Aenchen van kind tot vrouw.

Helaas is den mensch en dus ook Aenchen slechts een korte tijd van groot geluk be- schoren. De dagen van Hans' verlof zijn om... de studie wacht. Ondanks haar dringende smeebeden haar niet alleen te laten — zij koestert namelijk grooten angst, dat de kape- laan, die het met deze jonge liefde lang niet eens is en het ongelukkige Aenchen een soort- gelijk lot als dat van haar moeder voerspelt, van de gelegenheid van Hans' vertrek gebruik zal maken om haar tóch het klooster in te krijgen — besluit hij heen te gaan.

Den goeden pastoor Hoppe, die van het na- derend onheil niets vermoedt, en die slechts vreugde beleeft aan zijn beide „kinderen", durft het meisje niet te verontrusten.

En zoo voltrekt zich dan het drama in Aen- chens leven. De angst voor haar biechtvader en de toekomst maakt haar blind en doof voor haar omgeving, voor elke waarschuwing! Haar blijft slechts de liefde voor haar Hans, en...

Kristina Söderbaum.

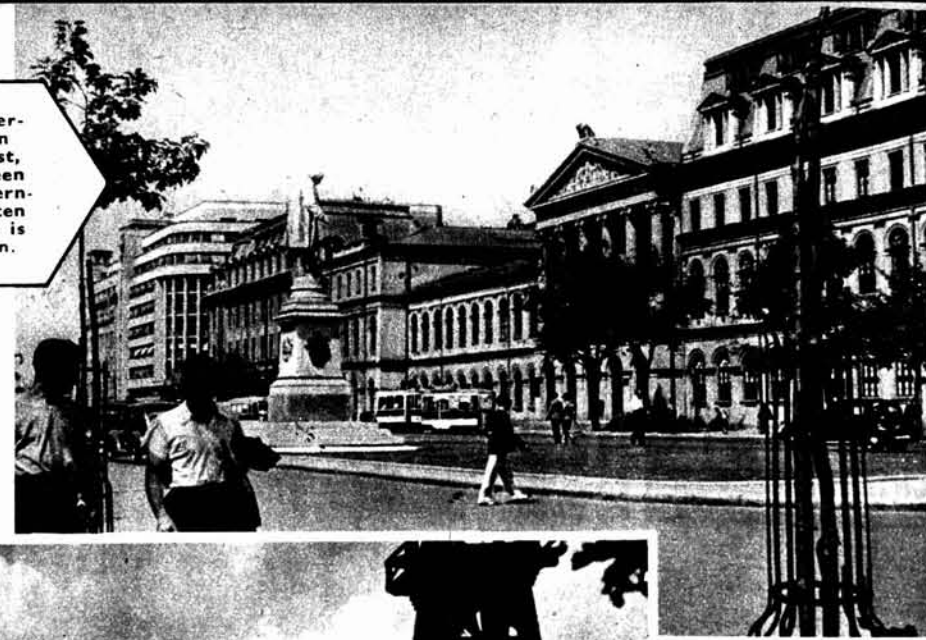

Het ministerie van Buitenlandsche Zaken te Boekarest, dat ernstig beschadigd werd. — In de hoofdstad werden honderden personen gedood en ruim duizend gewond. Men vindt er geen huis meer, dat niet min of meer ernstig is getroffen.

Een Roemeense boerin bij het binnenhalen van den oogst in Transsylvanië. In dit gebied ontstond slechts lichte schade.

De Universiteit in Boekarest, die in een der modernste straten der stad is gelegen.

Kijk op de petroleumvelden, waar een paniek ontstond, doch de aangerichte schade niet groot is.

LEN AARDBEVINGEISTERDE ROEMENIË

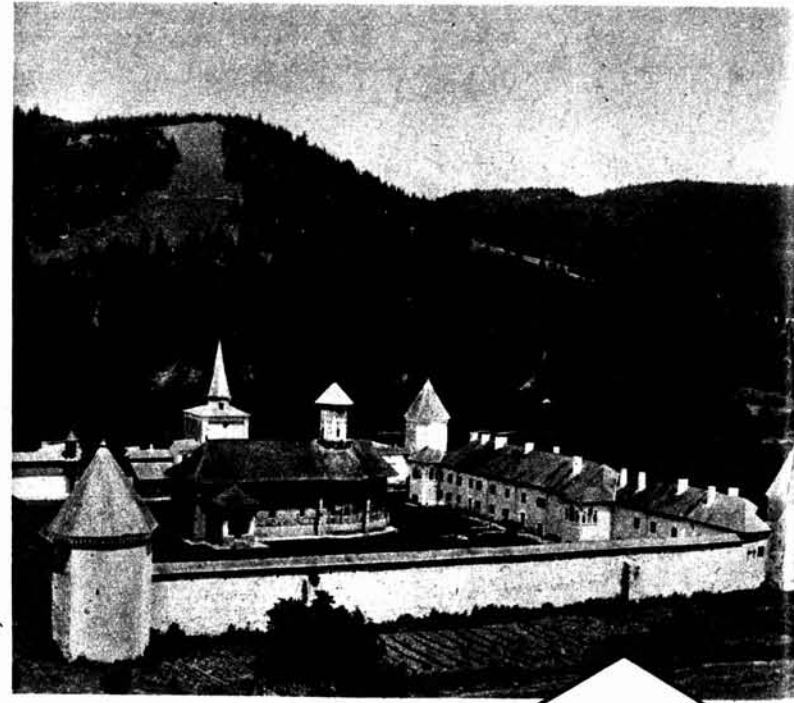
HONDERDEN DOODEN. GROOTE MATERIEELE SCHADE.

Door de hevige aardbeving, die geheel Zuid-Oost Europa teisterde, werd Roemenië wel het hevigst getroffen. Vooral te Boekarest, de hoofdstad, werd enorme schade aangericht. Ontzettend was daarbij het lot der vijfhonderd bewoners van het twaalf verdiepingen hoge flatgebouw Carlton, dat geheel instortte. Zij werden onder de lawine bedolven. Slechts eenige tientallen personen konden van onder het puin, dat twee verdiepingen hoog lag, met heel veel moeite worden bevrijd, nadat zij geruimen tijd in een der keldergewelven van het gebouw opgesloten waren geweest.

In gansch Boekarest staat geen huis meer, dat niet min of meer ernstig is getroffen, terwijl het aantal doden in de honderden loopt en dat der gewonden stellig meer dan duizend bedraagt.

Ook in de provincie werd groote schade aangericht. In het petroleumgebied brak een paniek uit, doordat er hier en daar branden ontstonden en talrijke gebouwen en huizen instortten. De chaos was er groot, doch op de petroleumvelden zelf werd geen ernstige schade aangericht.

Volgens een te Moskou gedane registratie was de aardbeving de hevigste, die men daar sinds menschenheugenis heeft waargenomen.

In de bergen van Roemenië.

Straattooneeltje in de hoofdstad Boekarest. — Vaak komen de boeren en boerinnen uit de omgeving in hun schilderachtige kleedij naar de stad om er hun inkoop te doen. Op welke wijze zij het stratenbeeld dan verlevendigen, kan men wel op deze foto zien.

Een vloot tankboten onderweg op den Donau. — Zoals men weet, bezit Roemenië een grooten olie-voorraad in zijn bodem. Deze wordt, na gewonnen en geraffineerd te zijn, door middel van tankschepen, zoals men hier ziet afgebeeld, vervoerd.

Een gezicht op de haven van Constanza aan de Zwarte Zee. (Foto's Eigen Archief.)

Carnaval van Venetië

METEOR-FILM — LUPA-PRODUCTIE, ROME

Regie: Giuseppe Adami en Giacomo Gentilomo
ROLVERDEELING:

Ninetta	Toti dal Monte
Haar dochter Tonina	Junie Astor
Momolo, haar vader	Cesco Baseggio
Graaf Paolo Sagredo	Guido Lazzarini
Marchetto, een bakkersknecht	Stefano Sibaldi

Eens is het de droom van Ninetta geweest om een beroemd zangeres te worden. Maar de middelen ontbraken haar voor een dergelijke studie. Zoo komt het dat zij haar plannen in rook heeft zien vergaan en een eenvoudige betrekking als arbeidster in een tabaksfabriek heeft gekregen. Toen zij op reeds jeugdigen leeftijd weduwe werd, is de liefde voor haar eenige dochter Tonina, die haar mooie stem heeft geërfd, haar geheele leven gaan vullen. Tonina moet bereiken wat haar zelf niet gegund is geweest. En het jonge meisje schijnt de hooge verwachtingen, die haar moeder en haar grootvader van haar hebben, te rechtvaardigen.

Maar op een goeden dag krijgt Ninetta heftige ruzie met haar fabriekscollega's. Die betichten Tonina — niet geheel ten onrechte — van een heimelijke liefdesgeschiedenis. Wie is de vriend, waarmee zij haar nachtelijke gondeltochten onderneemt? Is het de bakkersknecht Marchetto, die reeds lang naar de hand van de mooie Tonina dingt? Ter verantwoording geroepen, verklaart de jonge man van niets te weten. Begrijpelijkerwijze is hij zeer verrast, als Tonina de gewraakte gondeltochten toegeeft en zich bereid verklaart zich met hem te verloven. In den zevenden hemel van geluk, vermoedt hij in het geheel niet, dat Tonina alleen maar een uitvlucht noodig heeft gehad om haar liefde voor den jongen graaf Paolo Sagredo te verbergen.

Natuurlijk is het heelemaal niet naar Ninetta's zin om haar dochter te zien trouwen met 'n doodgewonen bakkersknecht; zij heeft het meisje een carrière vol roem en glans toegewenst als zangeres. Maar om de praatgrage fabrieksarbeidsters den mond te snoeren, geeft zij haar toestemming en maakt zich even druk als haar overgelukkige schoonzoon om er een waardig verlovingsfeest van te maken.

Dan komt de dag van het traditioneele Venetiaansche gondelfeest, het „Fiesta del Redentore“, het feest van den Verlosser, dat sinds het jaar 1600 gevierd wordt ter herinnering aan de bevrijding der stad van de pest. Reeds staan alle gasten en deelnemers aan het feest klaar, als men tot de ontdekking komt, dat Tonina nergens te vinden is. Gevolg gevend aan haar ware gevoelens is zij gevlucht naar Paolo, dien zij heeft verteld wat er is gebeurd. Zij zal nu voorgoed bij hem blijven. Ninetta is ontroostbaar als zij den afscheidsbrief van haar dochter vindt. Om echter de feestvreugde niet te verstoren en den armen, wanhopigen Marchetto een beetje te troosten, doet zij het voorkomen, alsof Tonina zich niet goed voelt en wel later zal komen. Zij laat zich zelfs bewegen eenige liederen voor haar gasten voor te dragen.

Haar prachtige stem, helder als een klok, klinkt over de stad vol leven, over de lagune's, waar de gondels drijven. Het muzikale volk van Venetië is verrukt en ook Tonina hoort moeders stem. Zij wordt zich bewust van haar kinderplicht en keert terug naar het huis van haar moeder.

Terwijl Marchetto, ontgoocheld en woedend, poogt zich schadeloos te stellen voor de „financieele en moreele schade“, heeft Paolo ingezien, dat hij niet kan leven zonder Tonina. Ook hij wenscht, dat zij haar doel zal bereiken en een groote zangeres zal worden. De heele stad, de heele wereld, iedereen zal zijn aanstaande vrouw moeten bewonderen! Met hulp van invloedrijke vrienden wil hij het eens zoo beroemde carnaval van Venetië laten herleven. En op dat prachtige feest zal Tonina dan debuteeren. De radio zal de stem van de jonge, mooie, maar onbekende zangeres door haar luidsprekers laten schallen. Op de aanplakbiljetten wordt zij aangekondigd als „de nachtegaal van San Marco“. Overal, in de straatjes en steegjes van Venetië, op de groote pleinen en in de café's, wacht de menigte gespannen op 't eerste optreden van de nieuwe zangster.

Voor den microfoon vinden wij Tonina en haar moeder, die haar aan den vleugel zal begeleiden, terug. Het groote oogenblik is aangebroken. Dan wordt Tonina opeens doodsbleek, zij heeft het gevoel, alsof haar keel wordt toegeknepen. Het bloed klopt in haar slapen, en zij doet vergeefsche moeite om zich te beheerschen. Zij is niet in staat een geluid uit te brengen. Snel besloten redt Ninetta de situatie. Zelf zingt zij voor Tonina de moeilijke variaties van het „Carnaval van Venetië“. Spelend glijdt zij over de moeilijke passages heen. Zij zingt zooals zij nog nooit gezongen heeft; de luisteraars zijn enthousiast. Niemand heeft gemerkt wat er is voorgevallen. De bijvalsbetuigingen gelden Tonina. Alleen vader Momolo drukt Ninetta zwiingend de hand. Hij is de eenige, die de stem van zijn dochter heeft herkend. Maar ook hij is gelukkig, dat de toekomst van zijn kleindochter verzekerd is.

(Foto's: LUPA-ROME)

Carnaval!

Junie Astor.

Toti dal Monte als Ninetta.

Graaf Paolo Sagredo (Guido Lazzarini) en de dochter van de zangeres (Junie Astor).

De catastrophie van San Francisco

San Francisco behoort tot de jongst gestichte wereldsteden van Noord-Amerika. Het is nog geen eeuw geleden, dat ze niet meer dan 100 inwoners teldt. Door de ontdekking der goudvelden in Californië evenwel breidde het stadje zich snel uit, zoodat het in den aanvang der twintigste eeuw reeds bijna 350.000 inwoners had. Nog geen vijf jaar later waren er weer bijna 50.000 bijgekomen. San Francisco groeide op echt-Amerikaansche wijze. Veel steenen huizen waren er aanvankelijk niet; uit angst voor de aardbevingen, die het gebied waarin de stad lag, herhaaldelijk teisterden, had men de meeste woningen van hout opgetrokken, een systeem, dat men ook in Japan volgt, en waardoor het aantal slachtoffers — en ook de materiele schade — bij een dergelijke ramp zoo beperkt mogelijk blijft. Daar in den laatsten tijd de aardbevingen in de omgeving niet meer zoo hevig schenen te zijn, liet men dezen voorzorgsmaatregel echter langzamerhand achterwege en weldra begon men de grootste en weelderigste steenen huizen te bouwen — ware paleizen soms! Dank zij de bijzonder fraaie ligging, den rijkdom aan mineralen in den bodem, en de landbouwproducten die het land voortbracht, werd de stad, die naar den heiligen Franciscus van Assisi is genoemd, weldra een der rijkste en mooiste steden van Noord-Amerika.

Maar toen werd zij, midden in den nacht van den achttienden April 1906, geteisterd door 'n catastrophie, zoodat er maar zelden in de historie wordt opgeteekend.

Een scheepsarts, die zich juist met zijn schip in de haven bevond, gaf er de aangrijpendste schildering van, die wij ooit onder de oogen hebben gehad.

„Het was ongeveer des morgens om kwart over vijf, toen ik plotseling uit mijn slaap werd gewekt doordat het schip heftig te keer ging,” zoo vertelde hij. „Het leek wel, alsof de hand van een reus het had beetgepakt en boosaardig heen en weer schudde. In het eerst dacht ik, dat het schip zich — hoewel de tijd nog niet daar was — reeds in beweging had gezet om de haven te verlaten, en dat er daarbij iets aan de machines was gebeurd. Maar weldra hoorde ik aan dek allerlei uitroepen van verbazing en verwondering, waardoor ik begreep, dat er in-

OP LEVEN EN DOOD

EEN REEKS SPANNENDE AVONTUREN, NAAR WAARHEID VERTELD

Hoe San Francisco na de aardbeving van 1906 werd opgebouwd.

(Foto Eigen Archief)

had aangericht, kwamen er al eenige passagiers, die dien dag met ons zouden vertrekken, half gekleed en soms ook blootvoets, aanlopen. In hun opwindende en verwarring waren zij uit de hotels gevlucht en hadden in hun haast maar datgene meegenomen, wat zij hadden zien liggen, terwijl zij het allernoodzakelijkste en gewichtigste hadden vergeten...

We gingen nu van boord, om te zien of wij in de stad soms hulp konden bieden. We moesten daartoe over de ruïnes van de loods klauteren, waar wij nog geen vier uur geleden doorheen geloopten hadden toen wij van een partijtje uit de stad waren teruggekeerd. Wel niemand van ons zal er geweest zijn, die zich thans niet afvroeg, wat er van hem geworden

stond een enorme kloof, waarin verscheidene menschen verdwenen. Een kolossale stofwolk verhief zich boven de stad en verduisterde de zon; een scherpe geur van zwavel drong onze neusgaten binnen.

Dit alles gebeurde in het tijdsverloop van slechts eenige seconden. Overal ontstond een verschrikkelijke paniek; uit duizenden menschen kelen steeg er slechts één enorme kreet van wanhoop en vertwijfeling op...

Toen opeens was alles weer stil, akelig, onheilspellend stil. Alleen hoorde men om zich heen het loeien der vlammen...

Als verlamd van ontzetting bleef ik staan en zag, hoe de toren van het Ferry-Building als een dunne boom in een felle storm heen en weer zwaaide. Gelukkig viel hij niet om, hetgeen echter wel een wonder mocht heeten.

Zoodra wij weer eenigszins tot onszelf kwamen, keerden wij zoo gauw mogelijk naar ons schip terug. Daar zouden wij immers nog het veiligst zijn! De tooneelen, die zich onderweg afspeelden, zal ik echter nooit vergeten! Gillend en schreeuwend liepen de menschen door elkaar. Vrouwen met huilende kinderen op den arm en aan hun rokken zochten hun mannen, deze zochten weer hun vrouwen en kinderen, en deze huilden weer om hun ouders. Op sommige plaatsen zaten de menschen apathisch op kisten of koffers en keken rustig toe, hoe hun woningen instortten. Niemand durfde in zijn huis te blijven, of er naar terug te keeren. Men kon immers niet weten of een nieuwe aardschok het niet zou doen instorten!

Daar er, zoodat gezegd, geen water voorhanden was, viel er aan blusschen van het vuur niet te denken. Het breidde zich hoe langer hoe meer uit en den volgenden dag zag men van de talrijke prachtige gebouwen, die de stad had geteld, nog slechts de geraamten staan...

Door het springen van dynamiet probeerde men het vuur althans eenigszins in te toomen, en inderdaad lukte het op die wijze een paar gebouwen te redden, onder andere het postkantoor en de munt, waar voor een bedrag van 300 miljoen dollar in geld en gouden staven lag opgeborgen.

Vijfhonderd menschen verbrnen bij deze catastrophie hun leven, terwijl er duizenden gewonden in de ziekenhuizen werden opgenomen.

De hevige aardbeving, die als een ramp van grooten omvang over Roemenië kwam, brengt onwillekeurig een catastrophie van denzelfden aard in herinnering, waardoor San Francisco in het jaar 1906 werd bezocht. Ook hier waren honderden doden te betreuren, evenals thans in Boekarest, terwijl er eveneens zeer aanzienlijke materiele schade werd aangericht. Anders echter dan bij de aardbeving in Roemenië, was die van San Francisco slechts van plaatselijken omvang, waardoor ook de gevolgen, ofschoon ernstig genoeg, tot deze stad beperkt bleven.

derdaad iets bijzonders aan de hand moest zijn. Snel kleedde ik mij aan en ijde naar boven. Wat ik zag, zal ik nooit vergeten! Een vijfhonderd meter lange loods, waaruit men den vorigen dag de vrachtgoederen gehaald en in het schip geladen had, was als een kaartenhuis in elkaar gestort! Het gansche dek van ons schip was, evenals de kajuiten die zich aan den havenkant bevonden, met hout en stukken ijzer als bezaaid, die bij het instorten der loods naar alle richtingen waren gevlogen.

Terwijl wij nog half verstijfd van schrik stonden te luisteren naar de mededeelingen, die een inmiddels aan boord gekomen beambte van ons agentschap deed over den schrik en de woestingen, die de aardbeving in de stad reeds

zou zijn, als de catastrophie een paar uur eerder plaats had gevonden!

Het eerstvolgende afschuwelijke schouwspel, dat wij zagen was een brandende spoorweg-wagon, die met levend pluimvee was geladen! Helpen of blusschen konden wij helaas niet, daar er geen water meer voorhanden was, omdat alle waterleidingbuizen gesprongen waren...

Plotseling voelden wij een hevigen stoot en op hetzelfde moment klonk er een dreunend onderaardsch gerommel in onze ooren. Het leek wel, alsof er diep onder onze voeten met planken en stukken ijzer werd gegooid. Direct daarop volgde er een stoot, die zóó hevig was, dat talrijke huizen in elkaar stortten. De grond onder onze voeten scheen te golven; er ont-

De hoofdingang van het slot.

HET POPTASLOT OF HERINGASTATE

TE MARSUM IN FRIESLAND

Een der bewoonsters van het Poptahofje.

Hoekje van het „hofje”.

Het Poptaslot.

(Foto's Ned. Feuilleton Centrale)

Van Leeuwarden naar het Westen rijdende, in de richting van het oude stadje Franeker, passeert men ongeveer halverwege het mooie dorp Marsum. Duidelijk is te merken, dat dit plaatsje op een terp gebouwd is, zoodat zoovele Friese dorpen, een gewoonte, die van eeuwen her dateert, toen Friesland hevig te lijden had van de telkens terugkeerende waterfloeden, en de weinige dijken en zeeeringen niet in staat waren deze te keerden.

Bij de wegwijking, vóórdat men het dorp inkomt, slaat men links af en na een paar honderd meter ziet men dan rechts van den weg, omgeven door een prachtig aangelegd park, het Poptaslot, ook nu nog wel, zoodat het vroeger heette, Heringastate genoemd.

In 1566 werd het kasteel bewoond door Edo Heringa. Deze Edo Heringa werd met nog vier anderen van zijn geslacht uit dit gewest verbannen omdat hij met nog vele anderen, het Verbond der Edelen ondertekende.

Herhaaldelijk verwisselde het slot van bewoners en in 1617 vestigde zich Dr. Henricus Popta op het kasteel. In zijn merkwaardig testament bepaalde hij, dat het mooie bouwwerk in den oorspronkelijken staat voor het nageslacht bewaard moest blijven.

Een poort van bijna drie eeuwen oud, met een trapgevel en de uit hardsteen gebeitelde wapens van vroegere bewoners, zoodat Eysinga-Juccema, Harixma-Jousma, Heringa-Jongema, Roorda-Sassinga en ten slotte Popta, geeft toegang tot het kasteel. Over een eenvoudig slotplein komt men aan den ingang, waarboven ook weer het Poptawapen prijkt. Door dezen ingang bereikt men het benedengedeelte van den koepeltoren, waar rechts een breede gang naar de twee regentenkamers voert.

Van den ingang leidt een gewelfde gang naar de verschillende vertrekken en rechts daarvan is de groote zaal van het slot gelegen. Een kunstig bewerkte deur, welke aan den voorkant van sierlijk snijwerk is voorzien, Simson worstelend met een leeuw voorstellende, verleent toegang tot deze groote zaal: Aan een der wanden hangt een geschilderd portret van Dr. Popta, den laatsten slotheer, dat reeds ruim twee eeuwen oud is. De breede, rijk symbolisch gebeeldhouwde schouw is een kunststuk op zichzelf.

Langs de wit geschilderde, eikenhouten trap komt men op de bovenverdieping van het slot, waar naast de keukenkamer en de logeervertrekken ook de zorgvuldig bewaarde slaapkamer van Dr. Popta gevonden wordt. Zeer eenvoudig gemeubeld, trekt de hooge bedstede in dit vertrek de aandacht; de voor- en binnenwanden zijn met beeldhouwwerk versierd. Merkwaardig is de kinderlade, die men tijdens gebruik uittrok om daarin den kinderen een slaapplek te geven.

Dr. Popta heeft veel goed gedaan in Marsum. Hij was een bijzonder godsdienstig man en zijn weldadige geest bracht hem er toe, zijn vermogen grootendeels aan liefdadige doeleinden te besteden. Onder andere stichtte hij in zijn laatste jaren een gasthuis voor vrouwen, welke instelling hij tot enige erfgenamen maakte van al zijn bezittingen. Dit gasthuis is een van de rijkste instellingen van zijn soort en werd voltooid in 1712. Dr. Popta heeft de opening van zijn stichting niet meer mogen beleven, want een half jaar daarvoor overleed hij.

In het begin bood het gasthuis plaats aan vier en twintig vrouwen. Thans heeft het zich zoodanig uitgebreid, dat er negen en zestig kamertjes zijn, in een nieuw bijgebouwd gedeelte, aan de dorpsstraat gelegen. Evenals het slot is het gasthuis een bezienswaardigheid van het dorp geworden en talrijke toeristen komen er een kijkje nemen wat, behalve Zondags, gaarne wordt toegestaan.

Carelsen wist iets te weinig...

EEN COMPLEET VERHAAL

Het zijn vaak de kleinigheden, die in het leven den doorslag geven...

Toen mevrouw Carelsen haar man den sleutel in het slot van de voordeur hoorde steken, legde zij het boek neer waarin zij had zitten lezen, stond op uit haar fauteuil bij den haard en ging naar de hal...

„Dag Eric,” groette ze hartelijk. „Je bent laat, is het niet?”

„Ja,” zei Carelsen, zijn sjaal losmakend en een vluchtigen blik op de staande klok werpend. „Bijna een half uur, hè? — Je wilt me zeker zeggen, dat het eten bedorven is?”

„Nu, bedorven niet,” antwoordde zij, „maar

smakelijker zal het door het lange afstaan niet zijn geworden.”

„Dat is jammer! Ik heb vanavond echter een royale bui. Als je denkt, dat het niet... eh... zo goed meer is, laten we dan ergens in de stad gaan eten!”

Zijn vrouw lachte. „Net iets voor jou, om zoiets voor te stellen wanneer het onmogelijk is. Heb je vergeten, wie er vanavond komt?”

„Verduiveld, dat is waar ook! De Boumannen... om te briden, is het niet? Jammer! Ik heb er niets geen zin in.”

„Nu, je hoeft niet te spelen, als je niet wilt. Ze brengen een vriendin mee... Lucy Bender. Ik geloof niet, dat je haar al eens ontmoet hebt.

Ze zal echter graag in jouw plaats spelen...

Maar hoe kom je eigenlijk zoo royaal vanavond, dat je in de stad wilde gaan eten?” vroeg mevrouw Carelsen nieuwsgierig. „Ben je uit de loterij gekomen?”

„Nog beter... Ik zal je alles vertellen terwijl we eten...”

„Nou, wat is het?” vroeg zijn vrouw, zoodra het meisje de kamer had verlaten, na de soep te hebben binnengebracht.

„Ik ben zoo goed als directeur geworden van dat groote bankconsortium, waar ik je verleden week al van vertelde.”

„Wat wil dat eigenlijk in goed Nederlandsch zeggen?” vroeg zijn vrouw.

„O, niets anders dan dat ik ongeveer drie maal zooveel zal verdienen als nu,” antwoordde haar man luchtig. „Zoo'n kans krijg je natuurlijk maar eenmaal in je leven... Ik heb werkelijk geboft... We zullen vanzelfsprekend veel meer... eh... kunnen uitgeven. We zullen grooter moeten gaan wonen en... enfin, we zullen ons meer luxe kunnen permitteeren en... we zullen door al onze vrienden en kennissen benijd worden...”

„Eric,” riep zijn vrouw. „Is het werkelijk waar... of houd je mij voor den gek?”

„Het is werkelijk waar...”

Mevrouw Carelsen stond op en liep op haar man toe, streelde hem langs zijn wang en zei: „Ik heb altijd wel geweten, dat je het ver brengen zou...”

„Och, ik weet het niet,” zei hij, met een vertoon van bescheidenheid, die hij op dit oogenblik in het geheel niet voelde. „Het is eigenlijk allemaal toevallig zoo gekomen. Door een gesprek in den trein. Met een heer, die iedereen ochtend tegelijk met mij naar de stad gaat.

We zijn bevriend geraakt en... enfin, je zult hem wel spoedig leeren kennen. En ik weet, dat je dan een heel voorkomende en hartelijke gastvrouw voor hem zult zijn. We zullen ons geluk heelemaal aan hem te danken hebben. Morgen zal hij me voorstellen aan den raad van commissarissen...”

„Hoe heet hij? Hoe ziet hij er uit?” voeg mevrouw Carelsen, hèl erg benieuwd.

„Nou... nou...” verweet haar man haar, met spottende strengheid. „Bedwing je ongeduld nu maar tot je hem ziet. Dat zal gauw genoeg zijn. Maar voorloopig... geen woord! Tegen niemand! Ik mocht het eigenlijk nog niet eens aan jou vertellen, maar ik weet dat je zwijgen kunt, nietwaar — vooral nu er zooveel op het spel staat... Denk je eens in, je zult dien bontmantel kunnen kopen, waar je al zoo lang naar verlangd... Nou, hoe vind je dat?”

Mevrouw Carelsen raakte er bijna door in extase...

Ze spraken over niets anders meer dan wat zij allemaal wel zouden doen en koopen wanneer Carelsen directeur geworden was...

Nadat Eric Carelsen zijn primaire plichten als gastheer had vervuld door de cocktails te shaken en de flesch whiskey met den siphon spuitwater binnen het bereik van zijn vriend Bouman te zetten, trok hij zich naar het verste einde van den salon terug, waar hij zich in zijn gemakkelijke stoel bij de radio installeerde.

Hij was dien avond niet in de stemming om te bridge. Zijn gedachten waren te zeer vervuld van zijn aanstaand directeur-schap, van het onderhoud dat hij met de commissarissen zou hebben en van de talrijke gulden toekomstmogelijkheden, die daaruit zouden ontstaan.

Ten einde onwelkome opmerkingen van de bridgetafel te ontmoedigen, zette hij de radio aan en deed alsof hij zich verdiepte in een der „onmogelijke” boeken, die zijn vrouw uit de bibliotheek had gehaald.

Maar ondanks zijn opgewonden gedachten, de muziek vlak bij zijn oor en het boek op zijn schoot, waarin hem af en toe een paar zinnen

troffen, drongen er toch telkens fragmenten van de gesprekken aan de bridgetafel tot hem door en boorden zich onwillekeurig in zijn denken.

Uitroepen, onbenullige grapjes, vragen over juist opgespeelde kaarten, disputen, die uitliepen op wederzijdsche excuses, drongen zich tusschen de belangrijker dingen in, die zijn gedachten bezighielden en wakkerden zijn ongeduldige verachting aan.

Maar na eenigen tijd, toen hij wat minder opgewonden was geworden door de innerlijke zekerheid van zijn gulden toekomst, begon hij zich ook minder te ergeren aan de onbenulligheden waarover men aan de bridgetafel sprak, en betrapte hij er zich soms op, dat hij er zelfs naar luisterde...

Lucy Bender, die Carelsen nog nooit eerder had ontmoet, bezat een doordringende stem, die zij klaarblijkelijk graag oefende door kwaad te spreken van haar kennissen... Blijkbaar onthaalde zij de anderen thans op een waar schandaaltje...

Carelsen had het begin er van niet gehoord, maar hij was pas gaan luisteren toen zij haar verontwaardiging begon te luchten over den een of anderen echtgenoot uit haar kennissenkring.

„De keeren dat ik er geweest ben om mijn arme vrouw gezelschap te houden, wanneer hij had opgebeld om te zeggen dat hij niet op tijd voor het diner thuis kon zijn... opgehouden

door zeer dringende zaken... zijn werkelijk niet meer te tellen...

Zij is een lief, goedig vrouwtje — oppervlakkig gezien, ten minste — en ik durf zeggen, dat hij denkt, haar wel alles op de mouw te kunnen spelden! En zij laat hem in dien waan. Maar ze geeft hem intusschen net zooveel touw als hij noodig heeft om er zich den een of anderen dag aan op te hangen. Ik weet echter, dat hij, eer we een paar weken verder zijn, plotseling met een ruk aan den galg geheschen zal worden... Dan zal hij tot de ontdekking komen; dat hij een verkeerde aan haar heeft gehad...

Ze volgt nu mijn raad op en laat door een particulier detective zijn gangen nagaan. Het heeft me heel wat overredingskracht gekost eer zij het doen wilde...

„O, Lucy, ik kan er niet aan denken... om zóóiets te doen,” zei ze, toen ik het haar voor den eersten keer voorstelde. „Eer ik Dons gangen zou laten nagaan... O neen...”

„Stel je niet zoo dwaas aan,” zei ik. „Je Don, zooals je hem noemt, zit op dit oogenblik waarschijnlijk met de hand van zijn typiste in de zijne... Denk aan jezelf...”

„Ze noemt hem zeker Don, omdat hij zoo'n Juan is,” lachte Bouman.

Ofschoon hij zich ergerde aan het kwaadwillige geklets, kon Carelsen toch een glimlach niet onderdrukken bij de opmerking van Bouman. Bijtende spot miste nooit zijn uitwerking op hem.

Het begin van een nieuwen rober deed het gesprek aan de bridgetafel op een ander onderwerp komen en Carelsen begon weer zijn luchtkeestelen verder te bouwen tegen een achtergrond van dansmuziek en onnoozele praatjes...

„Hoe vind je Lucy Bender?” vroeg mevrouw Carelsen toen hun gasten waren vertrokken.

„Het is een gevaarlijke kletskaus, als je het mij vraagt,” antwoordde haar man. „Als ik jou was, zou ik maar liefst zoo weinig mogelijk met haar omgaan!”

„Bedoel je, wat zij vertelde over...”

„Houd op!” viel Carelsen haar in de rede. „Vertel dat gezwets alsjeblieft niet verder. Ik weet niet over wien zij het had, en ik wil het niet weten ook...”

„Nou, je hoeft je niet op te winden, Eric!” zei zijn vrouw. „Mij interesseert het eigenlijk ook absoluut niet! Daar ik die menschen toch niet ken, stel ik niets geen belang in hun omstandigheden...”

„Hoe heb je gespeeld?” vroeg Carelsen.

„Niet al te best! Ik kon er mijn gedachten moeilijk bij houden. Ik denk, dat ik te veel moest denken aan hetgeen je mij verteld hebt. Ik heb bijna een gulden verloren. Ik geloof niet, dat ik nog ooit aan de Boumannen verloren heb...”

„Nou, die gulden zal ons niet ruïneren. Je hebt hen vaak genoeg bijna gevuld. Ik neem nog één slaapmutsje, en dan gaan we naar bed. Ik wil morgen goed uitgerust zijn...”

Carelsen bevond zich den volgenden ochtend reeds vroeg op het station. Een opgevoenen courant, die uit een der raampjes werd gewaaid, wees hem den coupé, waarin zijn nieuwe vriend en weldoener zat.

Amadon Voorbrood begroette hem joviaal; klaarblijkelijk was hij in een uitstekende stemming. Het was duidelijk, dat hij en de twee andere heeren in den coupé smakelijk hadden zitten lachen — één van hen zelfs tot hem de tranen, welke hij nog zat af te wisschen, in de oogen waren gesprongen!

„Eén van de beste moppen, die ik in een heelen tijd heb gehoord,” zei Voorbrood, toen Carelsen zich naast hem op de bank liet vallen. „Ik zal hem onthouden... Vertel hem ook eens aan Carelsen, Willems!”

Willems voldeed direct aan het verzoek en Carelsen moest erkennen, dat hij een geestig verteller was. Zijn gevoel voor humor deed hem bij de pointe in een schaterlach uitbarsten...

„Ik hoorde gisteren iets dergelijks,” zei hij, toen de couranten werden opgevoenen en de heeren zich gereed maakten om te gaan lezen. „Het is wel niet zóó geestig, maar ik geloof

Wat brengt St. Nicolaas?

Als verrassing een flacon Oud Sandel Water, met de heerlijkste verfrissende geur van de fijne oliën, afkomstig van de edele houtsoorten uit de tropische oerwouden. — Wie zoudt u daarmee een genoeg doen?

Oud Sandel Water. alleen echt met de brik

toch, dat het de moeite waard is om te vertellen...

„Een van onze gasten — natuurlijk een vrouw — vertelde ons van een dreigende breuk tusschen een man en vrouw, die zij kende... jullie weten wel: een verwaarloosd vrouwtje, een gewantwoord echtgenoot en de rest, die er zoo bij hoort...”

Haar sympathie ging uit naar de vrouwelijke helft van het drama, en ze was er niet weinig trotsch op, dat zij deze had weten te bewegen de gangen van haar man door een particulier detective te laten nagaan...

Het bleek echter, dat zij er niet gemakkelijk toe te bewegen was geweest...

„O, ik kan er niet aan denken... om zoiets te doen...” zei ze, toen de ander er haar voor het eerst over sprak. „Eer ik Dons gangen zou laten nagaan... O neen...”

Deze woorden gaven een ander van onze gasten de gelegenheid een opmerking te plaatsen. „Ze noemt hem zeker Don, omdat hij zoo'n Juan is,” zei hij. — Een van de aardigste opmerkingen, die ik in langen tijd gehoord heb... vinden jullie óók niet?”

Een gespannen stilte viel in den coupé! In plaats dat hij waardeerde de glimlachjes zag, ontdekte Carelsen slechts afgewende gezichten, die naar buiten staarden...

Zich bewust van een onaangenaam gevoel, wierp hij een blik op den man naast zich. Voorbrood was doodsbek geworden; hij had zijn courant driftig opgevoenen en verborg er zich achter, zonder een woord te zeggen. Hij scheen ook wat dichter naar het raampje te zijn geschoven, want er was opeens een gaping tusschen hen gekomen...

Op dit oogenblik stopte de trein. Voorbrood, die nog steeds geen woord sprak, was de eerste die uitstapte. Zonder op of om te zien liep hij naar den uitgang. Een verontschuldigend mompeling, duwde Willems Carelsen opzij en snelde hem na...

En toen, opeens, hoorde hij iemand roepen: „Hé, Don, wacht eens even...”

Voorbrood keek om en wachtte op den ander, die hem riep...

Met een gevoel alsof zijn adem stakte, hield Carelsen zijn schreden in. Vóór zich uit zag hij Voorbrood en zijn reisgenooten tusschen de menigte verdwijnen.

En mèt hen verdween de laatste zwakke glimlach van het gouden visioen, waarin hij zijn toekomst had gezien...

VADER EN ZON POSEREN.

(Foto H. Carsten)

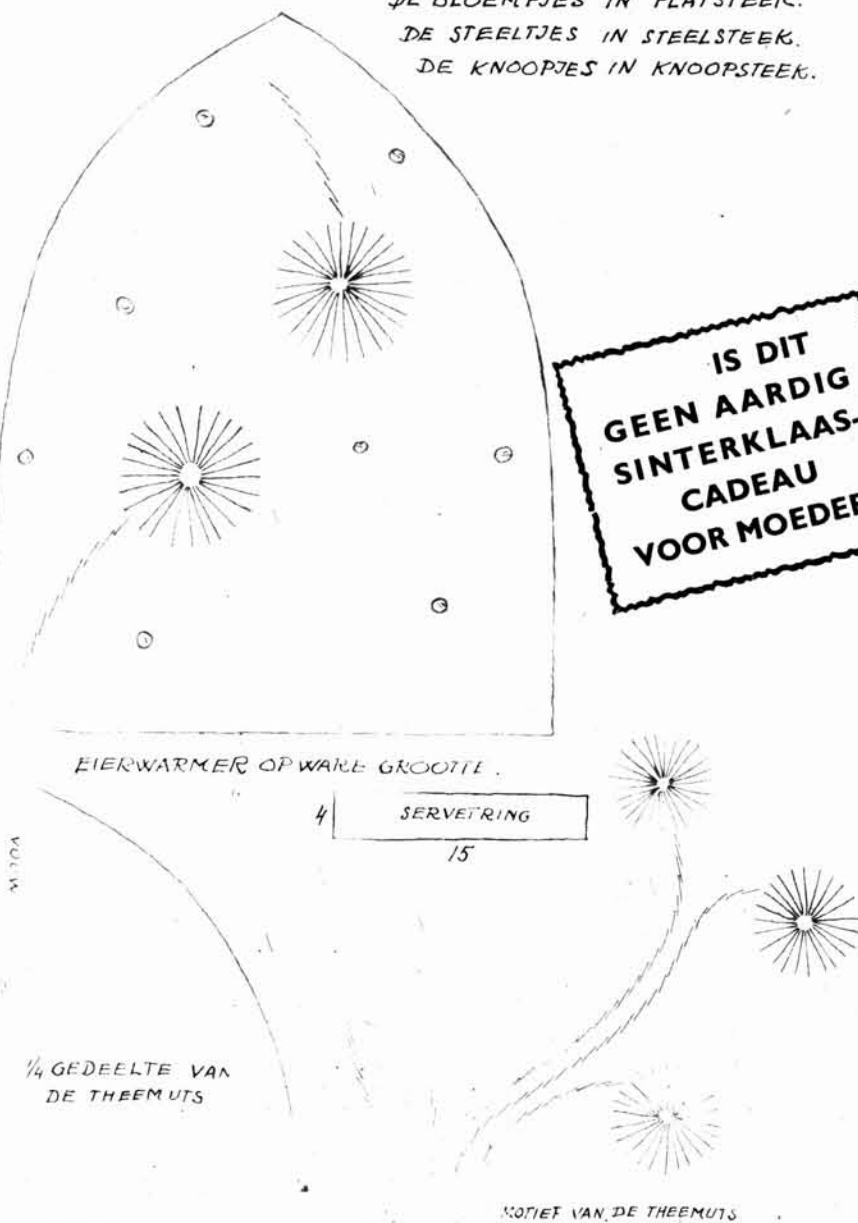
„Wel, wel! Je hebt het haar van je moeder en de oogen van je vader...”
„Ja, en de broek van mijn grooten broer...”

„Iets gebroken?”
„Neen — ik heb gelukkig gezegd, dat ze het moesten bezorgen!”

DE BLOEMPJES IN PLATSTEEL.
DE STEELTJES IN STEELSTEEL.
DE KNOOPJES IN KNOOPSTEEL.

IS DIT
GEEN AARDIG
SINTERKLAAS-
CADEAU
VOOR MOEDER?

Een gezellig garnituur VOOR DE ONBIJTAFEL

Dit garnituur, dat uit een theemuts, eierwarmers en servetringen bestaat, is zoo eenvoudig, dat het gemakkelijk zelf te maken is en bovendien is er niet zooveel materiaal voor noodig. Wij kunnen er heel goed resten stof voor gebruiken. Voor den buitenkant van de theemuts, de eierwarmers en de servetringen is effen linnen of katoen geschikt, terwijl het heel aardig zal staan, wanneer wij den binnenkant van elk deel van het garnituur van Brabantsch bont maken, waarvan de hoofdkleur moet overeenkomen met de kleur van den bovenkant. Als tusschenvoering gebruiken wij voeringwatten.

Zowel van de theemuts als van een eierwarmer en een servetring geven wij een schema, dat dan eerst van papier kan worden nagetekend en uitgeknipt. Daarna worden deze patronen zoowel van de stof en de voeringwatten als van Brabantsch bont nageknipt, onder toevoeging van smalle naden.

De theemuts en de eierwarmers bestaan beide uit twee helften. De buitenkant van de theemuts wordt eerst met verschillende motieven geborduurd, evenals de eierwarmers, terwijl op de servetringen de initialen van de diverse familieleden geborduurd worden.

Van de theemuts en de eierwarmers worden eerst de twee helften van den buitenkant op elkaar genaaid en daarna de helften van het Brabantsch bont, waarna deze voering er in geschoven moet worden, zoodanig dat de naden met de verkeerde kanten tegen elkaar komen te liggen en er dus aan den binnenkant van de theemuts en eierwarmers geen rafels te zien komen. Tegelijkertijd wordt ook de voeringwatten er in geschoven, dus tusschen den buitenkant en het Brabantsch bont. Ten slotte worden de onderkant (van de voering en den buitenkant) van de theemuts en van de eierwarmers met een overhandsch steekje dichtgenaaid.

Ook van de servetringen worden eerst de smalle kanten van den buitenkant dichtgenaaid, evenals de smalle kanten van het Brabantsch bont, waarna voering en buitenkant in elkaar geschoven worden met daartusschen de voeringwatten. Daarna kunnen de onder- en bovenkant van de servetringen met een overhandsch steekje worden omgenaaid, waarbij dus de voering en de buitenkant aan elkaar worden bevestigd.

Driemaal is Scheepsrecht

Alle goede dingen bestaan in drieën. Met wat resten wol, een aardig model en een beetje handigheid hebt u drie aardige kraagjes, waarmede u menige japon of jumper kunt opleuren.

1 Dit kraagje wordt gebreid van 40 gram frotté zijde. Verder zijn er nog noodig: 2 fijne breinaalden en 2 glazen knoopjes.

AFKORTINGEN

Steek = st., rechts = r., averchts = a.

Het kraagje wordt dwars gebreid en wel in twee deelen, welke aan den achterkant door middel van een naadje met elkaar verbonden worden. Wij beginnen in het midden aan den achterkant en zetten 44 st. op.

1e toer: 4 r., ** 1 omslag, 2 st. r. samenbreien, herhaal vanaf **, de laatste 4 st. worden r. gebreid.

2e toer: De eerste en de laatste 4 st. van den toer r. breien en de overige st. a.

3e toer: Als de 1e toer, doch brei slechts over 40 st. en draai dan het werk om.

4e toer: Als de 2e toer (d.w.z. brei over de 36 st. a. terug en over de laatste 4 st. r.). Herhaal steeds den 1en tot en met den 4en toer. Daar steeds bij twee toeren 4 st. worden overgeslagen en niet worden gebreid, wordt de binnenrand van het kraagje nauwer dan de buitenkant.

Aan de zijde van den binnenkant van het kraagje meerderen wij, na de eerste 4 st., in den 22en en 36en toer 1 st. Aan den anderen kant van het kraagje (dus aan den buitenkant) meerderen wij naast de 4 st. van den rand, in elk der volgende toeren 1 st., nl. in den 32en, 46en, 64en, 66en, 68en, 70en, 72en, 74en, 76en, 78en, 80en, 90en, 100en, 110en, 120en en 130en toer. Dan breien wij zonder meerderen verder tot en met den 160en toer. Brei in den 161en tot en met den 166en toer over alle st. r. en kant dan de st. af.

Het tweede deel van den kraag wordt op dezelfde wijze gebreid, doch in tegenovergestelde richting, waarna de opzetkanten van beide deelen aan elkaar genaaid worden. De kraag wordt, zooals op de afbeelding duidelijk te zien is, omgevouwen en met een knoopje en een gehaakt lusje gesloten. Het andere knoopje wordt ter versiering opgenaaid.

2 Voor dezen kraag, die gebreid wordt in verschillende kleuren, is noodig: 10 gram beige, 10 gram lichtblauwe en 10 gram rose frotté wol, 2 fijne breinaalden en een knoopje.

WERKWIJZE

Het kraagje wordt in de breedte gewerkt en er worden met de beige wol 30 st. opgezet.

1e toer (met beige wol): Alle st. r.

2e toer (met beige wol): Alle st. r.

3e toer (met rose wol): 25 st. r., draai om.

4e toer (met rose wol): Brei over deze 25 st. weer r. terug.

5e toer (met blauwe wol): Brei over 25 st. r., draai om.

6e toer (met blauwe wol): Brei over deze 25 st. r. terug.

Herhaal steeds den 1en toer tot en met den 6en toer, totdat er in het geheel 362 toeren gebreid zijn (dus 60 maal het streeppatroon en bovendien nog 2 toeren beige over alle st.). Kant dan alle st. af.

DE SLIPPEN

Hiervoor worden twee driehoeken van gelijke grootte gebreid. Zet voor elken driehoek 3 st. op en brei hierop in *ribbelpatroon* (d.w.z. alle st. en toeren r.) in de volgende kleurverdeling: 1e en 2e toer beige, 3e en 4e toer rose, 5e en 6e toer blauw. Deze 6 toeren worden steeds herhaald, terwijl tegelijkertijd aan weerszijden van elken 6en toer 1 st. wordt gemeerd.

In den 116en toer worden alle st. afgekant. Beide driehoeken worden met de punten (opzetkanten) aan elkaar genaaid en zoo over de sluiting van het kraagje, dat uit een knoop en een lusje bestaat, geschoven (zie afbeelding).

3 Dit gehaakte kraagje is vervaardigd uit ongeveer 20 gram grove frotté zijde met een haaknaald no. 3.

AFKORTINGEN

Losse = l., vaste = v., stokje = st.

WERKWIJZE

Begonnen wordt langs de halszijde met een eind van 75 lossen.

1e toer: Haak in elken steek 1 v. Draai om met 3 l. (dit geldt voor het einde van elken volgende toer).

2e toer: ** Haak in den 1en v. 3 st., sla 1 steek van den vorigen toer over, haak in den volgende steek 1 v., sla 1 steek van den vorigen toer over en herhaal vanaf **.

3e toer: Haak in de v. van den vorigen toer steeds 3 st. en in het middelste st. van elke groep van 3 st. steeds 1 v.

4e toer: Haak in de v. van den vorigen toer steeds 5 st. en in het middelste st. van elke groep van 3 st. steeds 1 v.

5e toer: Als de 4e toer.

Nu wordt het puntige gedeelte van den voorkant van het kraagje gevormd, waarvoor op de middelste 2 v. van den vorigen toer elk 5 st. worden gehaakt en op het middelste st. van de tusschen deze 2 v. liggende groep van 5 st., 1 v. Daarna wordt op het middelste st. van elk der beide groepen van 5 st. voor de punt 1 v. gehaakt en in den v., welke zich daartusschen bevindt, 7 st.

N.B. Voor den voorkant van het kraagje (dus het puntige gedeelte) wordt *alleen* op de middelste 2 v. van den 5en toer gehaakt en op de daartusschen liggende groep van 5 st., op de overige steken wordt dan *niet* gehaakt.

Ten slotte worden vanaf de punt, langs den buitenomtrek van het kraagje, aan weerskanten 5 kleine motiefjes gehaakt.

Haak voor elk motiefje op elken v. van den buitenomtrek van het kraagje 3 vasten en haak op deze v. nog 4 toeren met vasten.

Het kraagje wordt aan den achterkant met een knoopje en een van lossen gehaakt lusje gesloten.

(Eigen opnamen)

KARL LUDWIG DIEHL

Een nieuwe foto van Karl Ludwig Diehl

Toen ik Diehl voor het laatst zag — dat is eenigen tijd geleden — zat hij op een primitieven stoel aan den rand van een spookachtig moerasland-schap in het filmatelier. Hij lette heelemaal niet op den somberen fakkelstoet, die zich voortbewoog tuschen de moerassen en het karige struikgewas, maar hij zat over een krant gebogen, waarin hij geheel verdiept was. Zoo kon ik hem ongestoord gadeslaan, terwijl hij daar rustig en gelaten zat, gelaarsd en gespoord. . . . als de Iersche vrijheidsheld in de film „Der Fuchs von Glenarvon”. Ik moest hem eerst op zijn schouder kloppen om hem terug te kunnen roepen tot de werkelijkheid van het filmatelier. Hij keek verrast op, legde dadelijk de krant weg, stond vlug en lenig op en geleidde mij met de hoffelijkheid, die hem eigen is, naar zijn kleedkamer.

„Dat zijn de rijlaarzen en de rijbroek, die ik aan het front heb gedragen,” begon hij het gesprek. „Toevallig heb ik een scène te spelen, waarin ik moet paardrijden. . . . Ik vond het allemaal erg eigenaardig, deze eerste dagen in Berlijn. Maar langzamerhand went men daar wel weer aan.”

Hij was eerst eenige dagen tevoren teruggekeerd van het Westelijk front om onder de regie van Kimmich de figuur van een moedigen, edelen Ier uit te beelden. Wel is waar was hij door een buitenlandsche courant als dood opgegeven en de condoleantie-brieven stroomden dan ook zijn huis binnen, maar dat neemt niet weg, dat Diehl intenser leefde dan ooit. Lachend vertelt hij over de komische vergissing, waardoor het gerucht van zijn dood in de wereld is gekomen, dat echter spoedig wel zal verdwijnen, nu iedereen hem in levenden lijve heeft gezien.

Er zijn maar weinig tooneelspelers, die in hun leven als mensch zoo'n verrassend „gewonen” indruk maken. Als men niet wist, dat Karl Ludwig Diehl acteur is, zou men hem voor een officier houden, zoo recht en stram ziet hij er uit, terwijl ook zijn uitdrukkingsmiddelen eenvoudig

en beheerscht zijn. Hij is het sympathieke type van den niet meer zoo heel jongen, gerijpten en ervaren man, die nooit zijn gevoelens en hartstochten de baas over zich laat worden. De charme, die zijn persoonlijkheid heeft, — het is juist het stille en voorname, het fijne en beschaafde in zijn manier van doen — is het gevolg van een voorbeeldige, strenge opvoeding. Het is vooral de onbespelijkheid in zijn omgangsvormen, die ons steeds weer inneemt, het beheerschte en nooit overdrevene in zijn houding. Men moet echter deze consequente levenshouding, dezen beheerschten stijl niet aanzien voor starheid. Het tegendeel is waar; het soldateske in zijn optreden wordt als het ware getemperd door de warmte en de kracht van zijn dictie, de goedheid-als-mensch, die ons fascineert, de eerlijkheid van een sterk gevoel. Hoe goed verstaat Diehl de kunst om een schuldigen partner of een radeloze tegenspeelster toe te spreken, dringend en zoo geheel van binnen uit! Welk een voorname suggestie gaat er uit van zijn karakter, als hij de kracht en de intensiteit van zijn met zijn natuur vergroeide correctheid laat voelen om bij voorbeeld iemand terug te houden van een onbesuisd plan! Hij is de vaderlijke vriend en raadgever, de man, die overlegt en overweegt, de man, op wien men vertrouwen kan, de onbewuste opvoeder. De hoogtepunten in zijn spel zijn steeds die, waarin hij zacht en kalm wordt, om niet te moeten razen! Dan bespeurt men eerst goed hoe groot de kunst der zelfbeheersching is en . . . hoe aesthetisch! Waar een ander zou opstuiven, uit elkaar zou springen van woede, laat hij zijn stem dalen tot één gefluister. Hij kan zijn tegen-speler met één hypnotischen blik, met één korte beweging in een hoek krijgen. Hoe groot is de opwinding is, waaraan hij ten prooi is, hoe krachtiger hij die pookt te onderdrukken.

De omvang van zijn innerlijken strijd wordt slechts indirect waarneembaar, via den omweg van zijn innerlijke gereserveerdheid.

Diehl is een man, die met een discipline, die bijna aan zelfkwellig grenst.

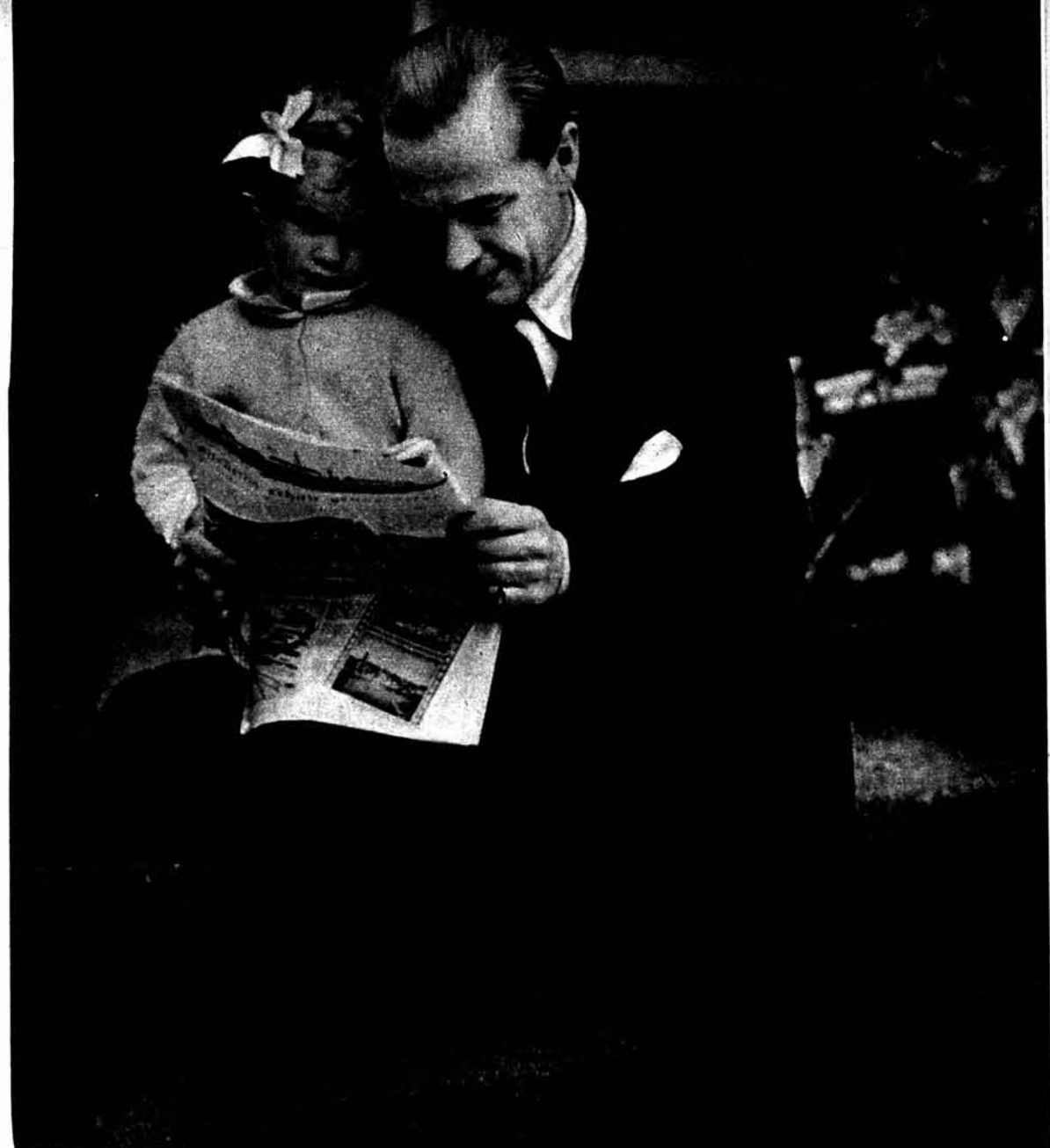
Karl met zijn dochttertje Karin

de leiding kan nemen bij iedere gelegenheid.

Maar Diehl heeft ook nog een anderen kant, dien men niet over het hoofd mag zien. Bij al zijn ernst en plichtsbefes kan hij ook vroolijk en spottend zijn, beweeglijk en vol humor. De ironie zit in zijn mondhoeken. Als hij dikwijls met een uitdrukking van sarcastische toegeeflijkheid zijn lippen spottend optrekt, herkent men voor het eerst den acteur, die gewend is zich in salons te bewegen en die zich door niets uit zijn evenwicht laat brengen. Hij kan tot aan de grens van het dwaaze en belachelijke gaan zonder den serieuzen stijl van zijn uitbeelding in gevaar te brengen. Want hoe ironisch en dwaas hij ook zijn mag — de ondertoon blijft altijd ernstig. Zijn uiterlijk heeft een bijna melancholieke elegance, zijn karakter een hang naar het ernstige en noodlottige.

Het is een lange weg, dien hij heeft moeten afleggen, eer hij deze geslotenheid, deze rijpheid heeft veroverd. Toen hij achttien jaar was, meldde Karl Ludwig Diehl zich als vrijwilliger in het leger. Toen hij terugkeerde uit den oorlog, zou hij volontair worden bij een bank, maar hij wist toen al, dat hij „zelfs als de beste bankier ter wereld, nooit tevredenheid in dit werk zou kunnen vinden”. Met toestemming van zijn ouders, die een breeden kijk op het leven hadden, ging hij naar Berlijn, als een eierzuchtige, ijverige leerling van de tooneelschool. Hij huurde een goedkope kamer op den Wittenbergplatz, at in een volkskeuken voor een paar pfennig, en had geen andere gedachte dan zijn tooneeldroom te verwezenlijken.

Na een korte loopbaan op het tooneel — van Osnabrück ging hij via Wiesbaden naar de Münchener Kammerspiele en het Münchener Staatstheater — verscheen hij voor de eerste maal op het witte doek. „In de eerste plaats

engageerde men eigenlijk mijn prachtig rokkostuum,” heeft hij eens verteld. „En pas in de tweede plaats, als noodzakelijk kwaad, mij! De rok verdiende toen vijf en twintig mark per dag.”

De gage steeg, toen hij in Berlijn voor de tweede maal voor de film werd ontdekt. In het parket van het Lessingtheater zat op een avond een mijnheer, die tot de geweldigen van de film behoorde, en die een bepaald type zocht. Het moest een mengeling zijn van den gentleman-boef en detective. Zag de nieuwe acteur Diehl er nu niet precies zoo uit? Hij werd dadelijk geëngageerd en opende met Stuart Webbs in de film „Masken” de reeks van zijn detectives en cavaliërs-van-twijfelachtige-reputatie.

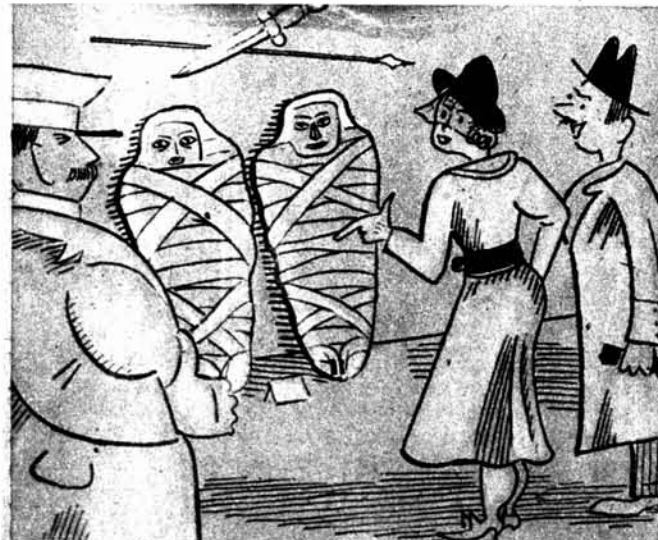
En thans? . . . Thans is Diehl de serieuze, ridderlijke, voorname minnaar. De man met de kaarsrechte gestalte en het kaarsrechte karakter. Talloos zijn de filmrollen, waarin hij door de verfijnde natuurlijkheid van zijn spel, door zijn gereserveerde hartelijkheid en warmte van toon opviel. Men zou een heele bladzijde met namen kunnen vullen als men alleen maar de belangrijkste films wilde opnoemen, die het stempel hebben gedragen van zijn sympathieke en voorname persoonlijkheid. „Abenteuer im Südexpress”, „Ein Mann will nach Deutschland”, „Der stählerne Strahl”, „Ein idealer Gatte”, „Episode”, „Der grüne Domino”, „Der höhere Befehl”, „Die Leuchter des Kaisers”, „Der Schritt vom Wege”, „Ein hoffnungsloser Fall”, enz.

Welk een veelheid van gebeuren en karakters! Maar hoe verschillend de rollen ook mogen zijn in hun structuur van gevoel en geest, steeds heeft er de fijne glans van het menselijke over gestraald. Altijd heeft Diehl de kunst verstaan, om met eenvoudige, correcte middelen een karakter uit te beelden in zijn geheele diepte en fijnheid.

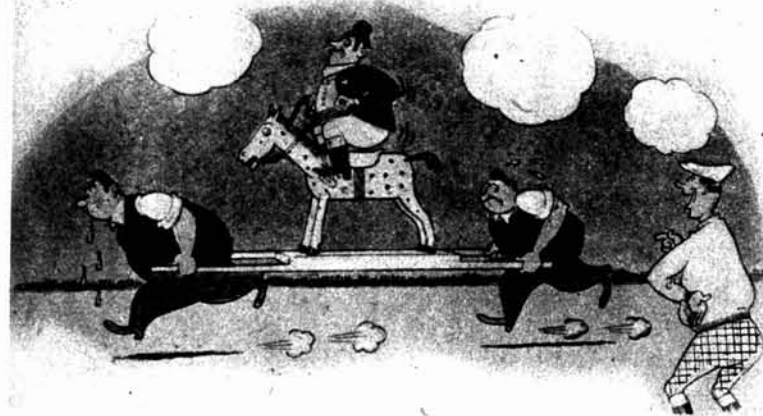
Diehl thuis

(foto's Ufa)

HUMOR

„Maar mijnheer de gids, hoe konden de menschen vroeger in zoo'n jurk loopen?“

„...het gaat werkelijk uitstekend, mijnheer. Wilt u het nu niet eens op een echt paard probeeren?“

De stationschef: „O neen, ik loop heelemaal geen gevaar, want de machinist krijgt nog tien gulden van me.“

„Emma houdt haar verlovings zoo vreeselijk geheim...“
„Geheim is niet het goede woord. Zelfs de betrokken jongeman weet er nog niets van!“

„Mijn zoon heeft een goeden kop, mijnheer de directeur. Hij is een geboren hoofdarbeider.“
„Waarom laat u hem dan geen kapper worden?“

„Verduiveld, nu weet ik toch niet meer of ik in mijn linker of in mijn rechter sok een gat heb!“

„Wilt u geen rekening bij onze bank openen, mijnheer?“

Teekeningen: Neue I.Z.; Saturday Evening Post; Lustige Blätter; Hamb. Ill.; Koralle; Toonder.

Hij: „Ik heb mij vergeten...“
Zij: „Dat wil zeggen: je hebt mij vergeten...“

„Ga je mee naar den bioscoop? Ze draaien de film „De eeuwige liefde“...“
„Neen, ik kan helaas niet; ik heb nog maar twee uur den tijd voordat mijn trein gaat.“

„Dat komt prachtig uit. „De eeuwige liefde“ duurt maar een goed uur...“

De twee inbrekers waren klaar met het ledigen van de brandkast en maakten zich gereed te vertrekken.
„Laten we eerst eens kijken, hoeveel we hebben,“ stelde de een voor.
„Neen, laten we liever meteen naar huis gaan,“ vond de ander. „Wat we hebben, lezen we morgenochtend wel in de krant.“

TIENDE HOOFDSTUK.

Over het dal van Aufdenmatten streken herfst en winter. Dat was een merkwaardige gebeurtenis. Het begon er mee, dat de straten stil en verlaten werden. De dorpingen, die ze bevolkten, wat betekenden die, nog nu ook de laatste toeristen ontbraken? Een herder dreef zijn vee naar den stal, een boer droeg zijn oogst op den rug naar de op de helling gelegen schuur. Des Zondags gingen er een paar dozijn menschen naar de kerk. Maar dit alles telde niet meer tusschen de geweldige wanden der bergen, waarbij vergeleken de menschen slechts stippen zijn. Zwijgend en als slaapdronken sleepten de dagen zich door het dal. De menschen van Aufdenmatten zaten in hun huizen, op de bank voor den haard. De vrouwen deden hun huishoudelijke bezigheden binnenshuis. De mannen rookten hun pijp.

Ook Zurbriggen zat nu bij het vuur in zijn grooten leunstoel; zijn krukken leunden tegen hem aan. Af en toe keek Annschi eens naar hem, maar hij was steeds een zwijger geweest, en de natuur, die op het punt stond in te slapen, maakte hem nog minder spraakzaam. Annschi zat dikwijls op haar zolderkamer. Vandaar kon men het dal beter overzien dan van uit de huiskamer. En Annschi stond vaak voor het venster en staarde dan naar buiten. Niet om veel te zien. Zonder dat zij het merkte, tuurde zij meer in zichzelf dan in de grijze verte. Ze behoorde nu reeds een poosje tot de huwbare meisjes van het dorp. En ze voelde dikwijls vreemde verlangens in zich, en ook iets als onrust, waarover zij zich verbaasde, en die er haar toe dreeven alleen te willen zijn. Haar blonde haar won aan glans en schittering; haar gezicht werd liever, en tevens ernstiger. Soms verbaasde zelfs Zurbriggen er zich over, hoe het kwam, dat zijn dochter vooral in de laatste maanden zoo knap geworden was. En op een keer zei hij, op de courantsconcours wordt gehouden. Ik denk, dat ik er jou ook heen zal sturen.

„Dat zou ik dan toch ook goed moeten vinden,“ mopperde Annschi. „Ik ben geen stuk vee, dat men tentoonstelt!“

Maar Zurbriggen lachte rustig. „Men kan zoiets niet aan iedereen zeggen, maar vaak is men toch blij, dat men zoo'n kind thuis heeft!“ Deze vreugde groeide steeds meer in zijn hart, en hij begon nu ook aan Donat te denken.

Van dezen Donat kwam er op een ochtend weer een kaart. Ze lag nog daar op de tafel, en Zurbriggen zei tegen zijn dochter, die zoon even de kamer was binnengekomen: „Donat gaat dus naar Engeland; heb je het gelezen?“

Annschi keek zonderling ernstig en peinzend. Het was de schuld van de kaart, dat zij zoojuist langer dan een half uur boven op haar kamerje voor het raam had gestaan. Ze hield zij dan ook niet meer die nu zoo ver van haar weg was. Al dacht zij dan ook niet meer zoo vaak aan hem, hij had toch een plaatsje in haar hart en af en toe voelde zij een smartelijke leegte, omdat hij blijkbaar van plan was, nooit meer naar huis te komen.

„Men leest waar hij heengaat,“ antwoordde zij haar vader, „maar

„Wat iemand mij toevertrouwt, houd ik voor mezelf,“ verweerde Donat zich. Hij zei dit in antwoord op Henry's vraag, maar nog terwijl hij het zei, dacht hij tevreden, dat het ook betrekking kon hebben op hetgeen er in zijn koffer lag!

Henry zette eigenaardig kleine, ongelooftige oogen op. Toen informeerde hij echter hoe de begrafenis was geweest. En merkte daarna kwaardaardig op: „Nu is hij uit dit tuchthuis van een hotel ontvlucht, die oude Beaudrier! Ik wou, dat ik ook zoo ver was, hoewel niet in een lijkwagen!“

Het eene woord haalde het andere.

„Jij blijft zeker wel hier, nu je zulke goede vooruitzichten hebt?“ vroeg Henry.

„Ik denk er niet aan,“ antwoordde Donat. „Een mensch moet een en ander van de wereld zien.“ Daarna kwam hij terug op zijn voorname, om naar Engeland te gaan.

De ander beweerde, dat dit ook zijn plan was. Zouden wij niet samen kunnen gaan?

Donat zag plotseling iets in dit voorstel en maakte er direct gebruik van. „Ik ben van plan een betrekking te zoeken op een receptie-bureau,“ vertelde hij verder.

„Natuurlijk, keller-zijn is jou te gering,“ viel Henry bits uit.

„Moet ik dan mijn heele leven keller blijven?“ vroeg Donat kwaad.

„De hoogmoedsduivel heeft je te pakken,“ merkte Henry op. Toen bezon hij zich, en met een sluwe uitdrukking in zijn oogen vroeg hij: „Waarom zullen wij dan niet bij elkaar blijven en probeeren in hetzelfde hotel een betrekking te vinden?“

Donat bedacht, dat hij den vloten windbuil, die Henry nu eenmaal was, niet beslist noodig had om in het leven te slagen; maar aan den anderen kant werd hij toch eenigszins getroffen door de aanhankeijkheid van den ander en hij was bereid, de dingen te accepteren zooals ze zouden komen. „Je moet er eerst heengaan,“ dacht hij. „Zoo uit de verte kun je toch niets zeggen. Als je er eenmaal bent, kun je wel zien hoe het loopt.“

„Wachten kost geld,“ merkte Henry op.

Donat wilde snel antwoorden: „Dat heb ik wel...“, maar hij bedacht zich en zei slechts: „Je moet er natuurlijk voor sparen.“

Weer keek Henry hem wantrouwend aan. „Je vriend Beaudrier had je best wat kunnen nalaten,“ zei hij.

Donat boog zijn hoofd. Zou hij den ander in vertrouwen nemen? Een oogenblik streefde hij met zichzelf. Toen zegevierde zijn ijdelheid. Charles had hem een geheime zending toevertrouwd. Deze wilde hij geheel alleen en zonder dat een derde er iets van afwist, ten uitvoer brengen. En hij zweeg...

Het gesprek begon nu te stikken. Henry verbaasde zich, waarom hij geen antwoord kreeg. Maar ze gingen allebei aan hun werk zonder over de besproken dingen verder nog iets te zeggen.

Des voormiddags van dien dag werden zij allebei bij mijnheer Louis Meister geroepen. Deze vroeg hun, of zij iets afwisten van Beaudriers omstandigheden; of zij ook iets wisten van gespaard geld, dat de oude keller, zooals bleek uit een in zijn koffer gevonden kasboekje, behalve zijn tegoed op de bank, gehad moest hebben.

MARTE HARELL

(Foto Baumann)

1900, waarin slanke, elegante vrouwen als zij zoo gunstig uitkomen; zijde en brocaat om haar slanke figuur, pluche en porcelein in een omgeving, die overvloedt van het jubelende geluid der violen en die ons een vluchtige herinnering schenkt aan een schijnbaar zorgenloozen tijd.

Ook Marte Harell's nieuwe rollen spelen in het rijk der muziek: „Rosen in Tirol“ is de verfilming van Zeller's „Vogelhändler“. In deze film wordt ze door een lichtzinnigen echtgenoot schandelijk verwaarloosd en volgt ze vol toorn overal zijn sporen om den ontrouwen man te zoeken. In de nieuwe Duitsch-Italiaansche film „Traummusik“ zien we haar samen met Benjamino Gigli: schoonheid van muziek en uiterlijk in één film vereenigd. Marte Harell speelt hierin de rol van een zangeres, die van haar vriend, Werner Hinz, een jongen begaafden musicus, door den roem gescheiden wordt en hem eerst na jaren terugvindt.

In vroolijke, verliefde, bekoorlijke rollen heeft Marte Harell tot nu toe haar talent bewezen. Een mooie vrouw, die ook voor het onverbiddelijk oog van de camera mooi blijft, is een zeldzaamheid... want hoe dikwijls is de schoonheid niet zoo gevoelig als de kleurige stof op vlindervleugels?

slotte het licht ontvlambare hart van den ouden filmheld in vuur en vlam zet om zich als schoondochter in de familie te dringen. Daarna is Marte Harell getrouwd en heeft ze afscheid van het tooneel genomen; maar nu trok de machtige filmwereld haar met onweerstaanbare, magnetische kracht aan. Het was dan ook geen wonder dat productieleders, regisseurs en cameramannen op haar attent geworden waren. De rest laat zich gemakkelijk vertellen: „Operaball“ was haar eerste film. „Wiener Geschichten“ haar tweede, en nu wachten we al weer op „Rosen in Tirol“.

In „Operaball“ hebben de meesten voor het eerst met haar kennis gemaakt. Ieder, die haar in deze rol heeft kunnen bewonderen, zal moeten bevestigen, dat een dergelijke schoonheid een sieraad voor de film is, en men gunde den ontrouwen echtgenoot — door Paul Hörbiger gespeeld — dan ook van harte een gevoelig lesje. Daarna onder regie van Geza von Bolvary „Wiener Geschichten“, nu ook weer met Paul Hörbiger als liefdessollicitant —, en opnieuw bezat Marte Harell een dergelijke ongenaakbare, koninklijke waardigheid, die alle aanbidders tot wanhoop brengt en als eenig gevolg des te meer in de liefdesnetten verstrikt doen raken. Ook in „Wiener Geschichten“ zagen we haar in dat ouderwetsche kostuum uit

oordeelen wij eigenlijk wel juist over mooie actrices? Of is het ons bij het aanschouwen van haar aanvalligheid niet menigmaal zoo vergaan, dat wij dachten, dat de schoonheid op zichzelf al een hoofdrol speelt, en er dus geen artistieke begaafdheid aan te pas komt om op het witte doek de aandacht te trekken? Men onderschatte de magische kracht van de schoonheid niet, zij is in staat ons met een pantser van vooringenomenheid te omgorden, zoodat wij uiteindelijk bij de beoordeeling van de kunstzinnige prestaties veel strengere maatstaven moeten aanleggen dan tegenover de door de natuur minder rijk begunstigde collega's.

Marte Harell is een Weensche. In de Donaustad groeide ze op. Reeds vroeg was de beslissing over haar toekomstigen levensweg genomen, want wij vernemen, dat ze als schoolmeisje al tooneelles nam en nog voor de beëindiging van haar studie een engagement kreeg. Ze trad allereerst in het Wiener Theater op. Daarna speelde ze in München onder regie van Falckenberg. Breslau was het volgende tusschenstation en reeds lag Berlijn in het verschiet. In het Deutsche Theater speelde ze en we herinneren ons nog, hoe ze in Adelbert Alexander Zinn's nu ook verfilmde comédie „Die guten Sieben“ de rol van het jonge meisje speelde, dat ten

„Ik niet“, antwoordde Henry snel, terwijl hij zich naar Donat keerde, als wilde hij zeggen: Maar die...!

Donat voelde zich van twee kanten aangevallen. Hij kreeg een kleur. Maar met een wilskracht, alsof hij gedwongen was een handreuk te nemen, beet hij op zijn lip en besloot niet te wijken. Hij had opens zijn gansche zelfbeheersching teruggevonden. Hij was niemand rekening of verantwoordingschuld, dacht hij bij zichzelf. Niemand had het recht, naar een hem in het geheim gegeven opdracht van Beaudrier te informeren. Hij was alleen aan den overledene verantwoordingschuldige. En daarom zei hij: „Ik kan ook niet meer zeggen. Charles heeft nooit tegen mij over familie gesproken. Meer weet ik ook niet.“

Hij voelde, dat hij, zonder het eigenlijk te willen, niet heelmemaal de waarheid sprak, maar zijn trots deed hem besluiten bij de eenmaal aangenomen houding te blijven.

Mijnheer Louis Meister keek hem op zijn gewone, welwillende wijze aan. „Als Charles langer had geleefd, zou hij jou stellig een aandanken hebben gegeven“, zei hij.

Donats gezicht veranderde niet. Zijn lippen waren op elkaar geklemd. Laat hem maar praten, dacht hij koppig.

De patroon verklaarde nu, dat hij Beaudriers erfenis zou beheeren en dat hij een oproep in de couranten zou laten plaatsen om mogelijke erfgenamen op te roepen.

De beide kelniers gingen weer aan hun werk. Voorloopig hadden zij geen tijd om over het gesprek met mijnheer Meister van gedachten te wisselen. Donat had intusschen het onaangename gevoel, dat Henry's bliken hem overal wantrouwend volgden. Hij was er echter niet zeker van, of hij het zich niet verbeelde.

Des avonds had er in het bedienden-vertrek nog een klein incident plaats. Er was een familie vertrokken, die gedurende haar verblijf van tien dagen eerst door Donat, doch de beide laatste dagen door Henry was bediend. Nu kwam de dikke ober binnen en wicrp een paar vijf-francstukken op de tafel, zoodat zij rinkelend tegen elkaar kletssten. „Deelen jullie maar“, zei hij.

De beide jongemannen aarzelden.

Henry keek Donat strijdlustig aan, verwachtend, dat deze aanspraak zou maken op het grootste deel.

Donat stak geen vinger uit.

„Nem dan“, zei hij uitnoodigend tegen den ander. „De laatste heeft van oudsher het voorrecht gehad.“

Toen steeg er een blos op in Henry's gezicht. Een paar onverstaanbare woorden mompelend, graaide hij de geldstukken van de tafel. Hij bedankte niet, maar zijn oogen keken Donat met een soort blijde verbazing aan.

Goed gehumurd snelden de beide kamergenooten bij het naar bed gaan achter elkaar de trap op. Eenigszins buiten adem gingen zij hun kamer binnen. Hier bereikte hun jeugdige overmoed het hoogtepunt. Ze gooiden elkaar met de schoenen en sokken, die zij uittrokken. Toevallig begon Donat toen nog naar iets in zijn koffer te zoeken. Toen hield Henry op met gekheid maken. Donat vóelde de plotseling ingetreden stilte. Het maakte ook hem stil, en zoo gebeurde het, dat zij alle twee zwijgend hun bed opzochten en, ieder met eigen gedachten

bezig, geruimen tijd plat op hun rug bleven liggen. Elk keek eenigszins verbaasd naar de zoldering boven zich. Ieder verwachtte, dat de ander weer eerst iets zou zeggen.

Ben poosje later schrok Donat op van Henry's stem. Hij lag nog steeds op zijn rug, de oogen naar de zoldering gericht. Maar hij zei luid en ernstig: „Als je niet zoo'n loyale kameraad was, zou men je best voor een schurk kunnen houden.“

Donat werd vuurood. Maar direct beheerschte hij zich. „Het kan me niets schelen, wat men van me denkt“, antwoordde hij met koppige scherpte. „Iedereen is hetgeen hij wil zijn.“

Met deze ietwat orakelachtige woorden draaide hij den ander den rug toe.

Maar de goeiedige Henry sprong uit zijn bed en kwam naar Donat toe. Hij zette zich op den rand van diens bed, trok Donat om tot hij hem in het gezicht kon zien. „Het is je eigen zaak, wat je zeggen wilt en wat niet“, erkende hij, „ofschoon ik niet iemand ben, die hetgeen men mij toevertrouwt, verder vertelt.“

Donat begreep wat hij bedoelde. Een oogenblik was het hem weer, alsof hij hem in zijn vertrouwen moest nemen. Maar direct overviel hem opnieuw een gevoel van trots. Nu juist niet, dacht hij weer, en hij kleemde zijn lippen op elkaar.

Toen vroeg Henry: „Wanneer zullen wij gaan, jij en ik?“

„Het Kaakal over“, verklaarde Henry.

Nieuwe mogelijkheden deden zich voor. Beletscelen vielen weg. Donat zag de toekomst weer open voor zich liggen. Hij zou liever alleen gaan zijn. Maar op de een of andere manier voelde hij zich toegesond tegenover Henry gestemd, alsof deze op een of andere wijze recht had op zijn dankbaarheid. Misschen zou het ook beter zijn, zoo overlegde hij bij zichzelf, om op de reis naar het verre en vreemde land een tochtgenoot te hebben.

Eer zij het wisten, waren zij verdiept in een gedachtenwisseling over hun vertrek uit het Hôtel Beau Séjour en hun tocht naar Engeland. Direct na Nieuwjaar wilden zij vertrekken.

Henry lag reeds geruimen tijd in zijn eigen bed, toen het hun pas duidelijk werd, dat er feitelijk niets anders was gebeurd, dan dat het een gesprek het andere was opgevolgd en dat het vertrouwen, dat de een gevraagd had, toch door den ander niet geschonken was.

Donat dacht hier over na, maar meer nog dacht hij over zijn toekomstige reis. Er was daarop een eind, waarbij de ander niet aanwezig kon zijn. En daarom riep hij in een opnieuw ontwakte koppige stemming naar het bed van den ander: „Ik maak de reis echter niet met den sneltrein. Ik wil trekken, en wat van de wereld zien!“

„Een voetreis midden in den winter!“ klonk het terug. „Je bent zeker niet goed bij je hoofd.“

„Ga dan alleen“, mompelde Donat.

Henry zweeg, maar niet omdat hij besloten was, dezen raad op te volgen. Hij wist zelf niet wat er hem toe dreef, zich aan Donat vast te klampen.

ZOEK EN VIND

NADruk RBODEN

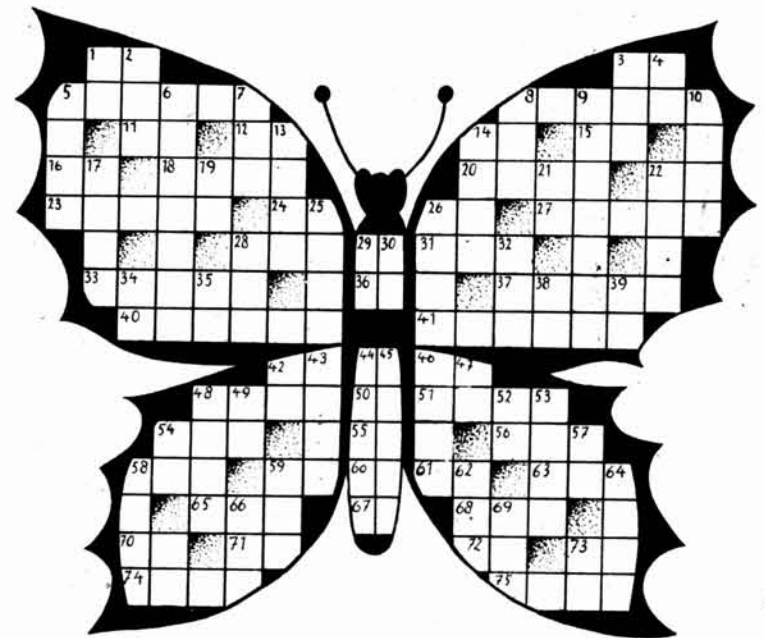
DENKGYMNASIEK VOOR U

NIEUWE OPGAVEN

VOOR ELKE
OPGAVE
PRIJZEN

OPLOSSINGEN ZOEK EN VIND
13 NOVEMBER

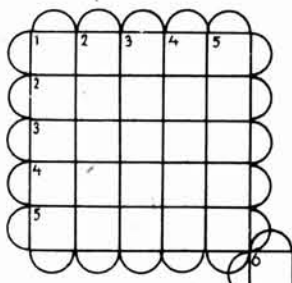
KRUISWOORDRAADSEL

- 72. afkorting op recepten
- 73. lidwoord
- 74. woord waarmede een persoon wordt aangeduid
- 75. verdient geld

- Verticaal:**
1. mangaan (afkorting)
 2. door elsen verkregen plaat
 3. vlaktemaat
 4. muzikant
 5. jongensnaam
 6. gemeente in Noord-Duitschland
 7. gemeente in Luik (België)
 8. aanwijzend voornaamwoord
 9. ramp
 10. deel van den/dag
 13. tegen
 14. vliezige buis
 17. melkproduct
 19. afkorting op recepten
 21. lengtemaat
 22. vrucht
 25. stad in het Duitse Rijngebied
 26. klgr
 28. boomtak
 29. muzikant
 30. reeds
 32. luchtvormige stof
 34. polderpeil (afk.)
 35. en anderen (afkorting)
 38. delirium tremens (afkorting)
 39. bijwoord
 42. familielid
 43. bespotting
 44. spanwerk van een dak
 45. praalgraf
 46. paradijs
 47. deel van een mast
 48. twee voorgespannen paarden
 49. voorzetel
 52. spel
 53. ellende
 54. afkorting op visitekaartjes
 57. pro Deo (afkorting)
 58. besloten ruimte om te bakken
 59. gewicht
 62. familielid
 64. een weinig
 66. familielid
 69. visch
 73. muzikant

- Horizontaal:**
1. persoonlijk voornaamwoord
 3. voertuig
 5. was om de entingsplaats van de lucht af te sluiten
 8. gemeente in de prov. Gelderland
 11. muzikant
 12. familielid
 14. uitroep
 15. lidwoord (Frans)
 16. persoonlijk voornaamwoord
 18. wandelweg
 20. gedeelte ergens van
 22. bijvoorbeeld (Frans)
 23. telmachine (in winkels)
 24. zoals de akten getuigen (Latijnsche afkorting)
 26. persoonlijk voornaamwoord
 27. voortbestaan
 28. boom
 29. deel van een mast
 31. slim
 33. gummidop op zuigflesschen
 36. lengtemaat
 37. gislang
 40. spreken
 41. eerroof
 42. manuscript (afkorting)
 44. uitroep
 46. bijwoord
 48. schrede
 50. per order (afkorting)
 51. jongensnaam
 54. gemeente in Gelderland
 55. in het jaar der wereld (Lat. afkorting)
 56. zeepwater
 58. familielid
 59. jongensnaam
 60. nota bene (afkorting)
 61. afkorting van den naam van een windstreek
 63. gedicht
 65. kloosterzuster
 67. voorzetel
 68. smalle weg
 70. lengtemaat
 71. rund

TOOVERRAADSEL

Gevraagd in nevenstaande figuur woorden in te vullen van de hieronder omschreven beteekenis, zoo, dat in de hetzelfde genummerde horizontale en verticale rijen dezelfde woorden ontstaan.

1. torenomgang
2. korting op den bepaalden prijs
3. Aziatische neushoorn (Ind.)
4. scheiding in het haar (meervoud)
5. houding
6. kweekeling eener militaire school
7. voegwoord
8. rangtelwoord
9. plechtige bevestiging (meervoud)
10. kleine toom welks mondstuk geen stang heeft

VERGELIJKINGSRAADSEL

$(A-b-c) + (d-e-f-g) + (h-i) + (j-k) + (l-m-n) = 0$
De beteekenis der letters is als volgt:
a: polsmaat
b: muzikant
c: meetwerktuig
d: eer bewijzen
e: muzikant
f: bijwoord
g: voegwoord
h: besen van den steel doen
i: voorzetel
j: besel van hetgeen de eer eischt
k: gemoedsbewegingen
l: zekere formatie
m: muzikant
n: ontkennend lidwoord van eenheid
Wat is O?

KETTINGRAADSEL

Gevraagd 10 woorden van 7 letters, die elk beginnen met de twee laatste letters van het vorige woord.

- De beteekenis der woorden is:
1. aanstoot geven
 2. gem. in de prov. Noord-Brabant
 3. gem. Zw. kanton Glarus
 4. geslacht van altijd groene, harsrijke boomen in O. Indië en Australië
 5. soort voetangel (Ind.)
 6. oorspronkelijke taal
 7. iedereen
 8. letterkeer
 9. naam van een werelddeel
 10. dood lichaam
- Het laatste woord eindigt met de twee eerste letters van het eerste woord

FILMSTERPUZZLE - N-PUZZLE

Gevraagd 14 woorden van zeven letters, die elk de letter n tot eindletter hebben.

- De beteekenis der woorden is:
1. om het leven brengen
 2. aantrekken
 3. overeenkomen
 4. sterk verlangen naar
 5. een aqvang nemen
 6. voortsliepen
 7. verzameling van bijbelverklaringen
 8. gezichtskring
 9. halfluid zingen
 10. aanstoot geven
 11. iemand plechtig tegemoet gaan
 12. dichtmaken
 13. een vijandig schip aan boord klampen
 14. slechte verzen maken

De beginletters van elk woord, vormen tezamen den naam van een filmster.

Wij stellen een hoofdprijs van f. 2.50 en tien filmfoto's beschikbaar om te verdeelen onder de goede oplossers.

Antwoorden in te zenden vóór 4 Dec. aan Dr. Puzzelaar, Noordeinde 8, Leiden. Op enveloppe of briefkaart a.u.b. duidelijk vermelden: **Filmpuzzle 4 Dec.**

Deze puzzle kan tegelijk met de andere ingezonden worden, doch liefst op een apart velletje papier.

DE AMATEUR-DETECTIVE

Wie van onze spauers kan ons zeggen, wat nevenstaand gedeelte van een foto voorstelt?

Wij zullen weeren prijs van f. 2.50 benevens twee troostprijzen verdeelen onder hen, die ons een goed antwoord zenden. De verdeling der prijzen geschiedt op een manier, waarbij alle inzenders van goede oplossingen gelijke kansen hebben op het verkrijgen van een der prijzen. U gelieve Uw antwoord in te zenden vóór 4 December aan Mr. Detective, Noordeinde 8, Leiden. Op briefkaart of enveloppe vermelden: **Amateur-Detective 4 Decemb.**

DE OPLOSSING VAN HET VOORLAATSTE FOTO-PROBLEEM

De hoofdprijs van f. 2.50 werd deze week toegekend aan: mevrouw A. Blom, Breda.
De troostprijzen vielen ten deel aan: den heer H. F. Geiger, Amsterdam; den heer A. Hagman, A'dam.

DE PRIJSWINNAARS

De hoofdprijzen werden deze week verworven door:
mevrouw G. Knoest, Amsterdam;
den heer F. Pelsler, Nijmegen;
den heer J. Schonebeek, Glanerbrug;
den heer E. Beulakker, Zeist;
den heer H. Hummel, 's-Gravenhage.

De troostprijzen konden worden toegekend aan:
mevrouw Sluis-Udo, Ede;
mevrouw L. J. v. d. Braak, Bokstel;
mevrouw G. Bult, Appingedam;
mevrouw R. Tol, Rotterdam;
mevrouw R. de Niet, Scheveningen;
mevrouw L. v. Leerdak, Rotterdam;
mevrouw H. v. d. Westen, Haarlem;
den heer A. v. d. Schot, Delft;
den heer F. W. A. Lentz, Roosendaal;
den heer A. van Os, 's-Gravenhage;
den heer N. C. Guddes, Rotterdam;
den heer C. L. v. Oost, Rotterdam;
den heer P. Standaert, Goos;
den heer F. H. v. d. Waart, 's-Gravenhage;
den heer G. H. Otten, 's-Gravenhage;
den heer J. A. Koch, Ede;
den heer G. J. Vreeswijk, 's-Gravenhage;
den heer G. Kommer, Amersfoort;
den heer L. Coumans, Breda;
den heer J. Dick, Rotterdam.

Den hoofdprijs van de filmpuzzie verwerfde: de heer H. Wolf, Rotterdam.

De troostprijzen vielen ten deel aan:
mevrouw M. de Ras, 's-Gravenhage;
mevrouw B. Stoltz, 's-Gravenhage;
mevrouw M. Möring, Amsterdam;
mevrouw J. Purmer, Amsterdam;
den heer S. v. d. Kamp, Leeuwarden;
den heer G. P. v. Sante, Rotterdam;
den heer W. J. Hes, Venlo;
den heer W. Hofland, 's-Gravenhage;
den heer L. Teerlink, Dordrecht;
den heer W. P. J. Ente, Haarlem.

ONZE PRIJZEN.

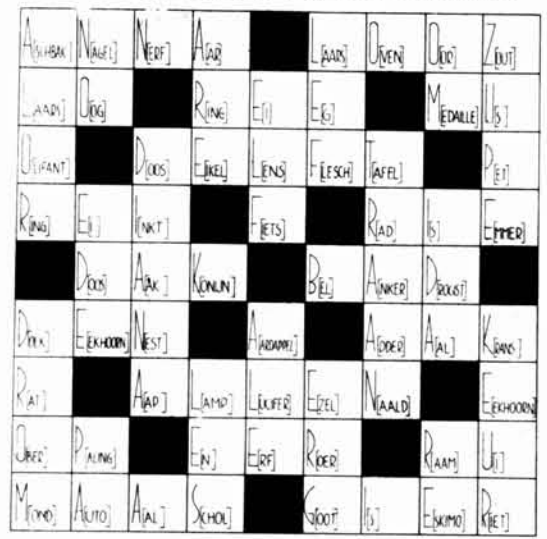
Voor goede oplossingen van iedere puzzle, rebus, probleem, enzovoort, stellen wij een prijs van f. 2.50 benevens vier troostprijzen beschikbaar. In totaal dus deze week 5 prijzen van f. 2.50 elk en 20 troostprijzen.

DE OPLOSSINGEN

op de in dit nummer voorkomende puzzles, enzovoort, gelieve men voor 4 Dec. in te zenden aan Dr. Puzzelaar, Noordeinde 8, Leiden. Op enveloppe of briefkaart vermeld men duidelijk:

Oplossingen Zoek en Vind 4 Dec.

OPLOSSING GEÏLLUSTREERD KRUISWOORDRAADSEL

OPLOSSING INVULRAADSEL

FLOD	AAR	VOR	OR	RE	IN	EIN	TAN
DE	DE	DE	DE	DE	DE	DE	DE
REN	WERK	REN	LIJK	NAAR	CENT	LIJK	LOOS

FAVORIET
E
EN V
O S V E
R L I E S
T W E L E N J
N H A R E Z I M
A A R N I E T Z
I J N S T R E K E N

OPLOSSING VAK-LOGOGRYPHE
OPLOSSING PUNTENRAADSEL
LAATIUITI
HANDBELA
AORWEGA
ROODEEG

EEN VOS VERLIEST WEL ZIJN HAREN MAAR NIET ZIJN STREKEN

OPLOSSING WOORDVERBINDINGSRAADSEL
Over arm toren
uil deur eiland
ei rijwiel
OUDEWATER

OPLOSSING FILMSTERPUZZLE-KRUISWOORDRAADSEL

HANS ALBERS

maal niet! Je moet alleen bedenken, dat ik in mijn praktijk reeds meer dergelijke gevallen heb meegemaakt; bedreigingen met zelfmoord zijn gemakkelijke afpersingsmethoden. De menschen willen zich absoluut niet van het leven berooven, ze willen alleen maar indruk maken, en probeeren er iets uit te slaan. Ik zeg je dit vertrouwelijk en je zult mij begrijpen."

Studer schudde zijn hoofd. Was het in het geval van Witschi niet toch echte vertwijfeling geweest? Hij zag Wendelin voor zich, zooals hij op de baar lag in het lichte, al te witte vertrek van de gerechtelijke medische kliniek... De rustige, bijna verlost uitdrukking van zijn gezicht... Münch schreef verder, en wat hij schreef scheen den notaris eigenlijk gelijk te geven:

"Ik bracht Wendelin naar een afgelegen kamer en zei tegen hem: „Alsjeblieft! Toen deed ik de deur dicht. Ik had nog geen vijf passen gedaan, toen ik een schot hoorde. Nu kreeg ik toch een beetje een onplezierig gevoel. Ik keerde terug en opende de deur: Witschi stond in het midden van de kamer. Een oude spiegel, die aan den wand hing, had er aan moeten gelooven... Maar Witschi had zichzelf niet getroffen! Merkwaaardig lijkt het mij nu maar, dat hij twee dagen later doodgeschoten in het bosch werd gevonden. Ik kan natuurlijk geen meening uiten..."

De deur ging open. Twee vrouwen traden binnen. Mevrouw Murmann, groot, moederlijk, beschermend, leidde Sonja de kamer binnen.

Studer keek de beide vrouwen aan. Hij knikte. „Dank u, mevrouw Murmann," zei hij. „Is het zonder opzien te wekken gegaan?"

„Ja, ja," antwoordde mevrouw Murmann. „Ik heb voor het station op haar gewacht, en ze is gewillig meegekomen."

„We gaan samen naar Thun, meisje, wij gaan Schlumpf bezoeken. Vind je dat prettig? Ik heb alleen niet gewild, dat je moeder er iets van hoorde, daarom heb ik mevrouw Murmann gezonden om het je te zeggen. Begrijp je? Er is overigens geen gevaar aan verbonden..."

„Ja, mijnheer!" Sonja knikte heftig.

„Maar de menschen hier hoeven ons niet te zien," ging Studer verder. „Murmann leent mij zijn motorrijwiel, hij zal vooruit rijden en op ons wachten. Je kunt op de duo zitten, en om negen uur zijn wij in Thun. Vroeger hoeven wij er niet zijn. Ga nu maar met mevrouw Murmann mee. Ik moet nog werken. Ik zal je wel zeggen, wanneer wij moeten weggaan. Jij moet vooruit gaan, dan ontmoeten wij elkaar. Begrijp je?"

Sonja knikte zwijgend.

„Kom maar mee, meisje," zei Mevrouw Murmann.

Maar Sonja aarzelde nog. Eindelijk stotterde ze (en Studer merkte dat ze moeite had haar tranen in te houden):

Of de rechercheur niet wist, waar Armin heen was?

„Zoo? Is hij niet thuis?"

— Neen, hij was verdwenen, sinds... ja, sinds hij toen van zijn tafeltje opgestaan was; maar haar moeder had zich heelemaal niet bezorgd getoond, ze was vanmorgen weer naar den kiosk gegaan... Wat dacht de rechercheur er van?

De rechercheur scheen heelemaal niets te denken, want hij zweeg. Hij had iets dergelijks verwacht. Den ganschen nacht had hij in Witschi's tuin doorgebracht, verdekt opgesteld achter een grooten hazelaarstruik, en hij had de schuur niet uit het oog verloren. Voordat hij zijn wacht betrokken had, was hij nog even de schuur ingegaan. De deur met de sporen van Witschi's schietproeven (eigenlijk, zoo had hij gedacht, was het nog heelemaal niet bewezen, dat Witschi zich geïnteresseerd had) stond nog op dezelfde plaats, en tijdens den ganschen nacht had niemand geprobeerd haar te halen. In Witschi's huis was het stil en donker gebleven; mevrouw Witschi was om tien uur thuisgekomen. Een uur lang had er licht in de keuken gebrand. Daarna was het huis donker geweest tot den ochtend. Studer was er van overtuigd, dat mevrouw Witschi wist, waar haar zoon was heengegaan. Hij zou weer opduiken, als de lucht zuiver was geworden.

Maar wat had hem verdreven, Armin Witschi, den maquereau? Misschien de luid gesproken woorden van Schreier,

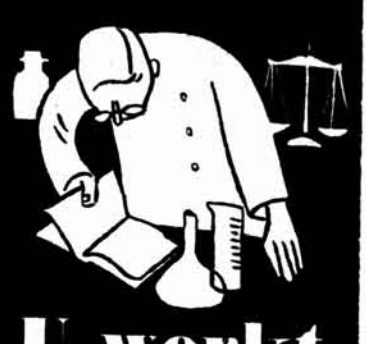
Maar wat had hem verdreven, Armin Witschi, den maquereau? Misschien de luid gesproken woorden van Schreier,

U loopt

U denkt

U werkt

... Ieder werkt en denkt en loopt. Ieder heeft zijn zorgen op z'n tijd en zijn vele moeilijkheden... En iedereen heeft daarbij „op z'n tijd" een BADZO-bad nodig, om de verloren energie aan te vullen, om weer fit, weer 100% te worden. Het heilzame, sterk koolzuurhoudende zoutwaterbad maakt een nieuwen mensch van U!

1 K.G. pakken voor voetbaden 20 ct.
Voordeeliger en tevens voor kuipbaden: 3 K.G. pakken voor 45 ct.

Badzo
N.V. KON. NEDERLANDSCHE ZOUTINDUSTRIE
BOEKELO - HENGELO

Tallose lijders aan
Rheumatische Pijnen
zijn trouwe gebruikers van het beroemde Kruschen Zout dat door z'n aansporende werking op Uw lever, nieren en ingewanden, bloedzuiverend werkt en alle onzuiverheden, die de pijnen veroorzaken, afvoeren langs natuurlijke weg.

KRUSCHEN
Bij alle apoth. en drog. 1.62, 1.47, 0.76, 0.41, p. fl.

net ontbijt, had Bertha, de kellnerin, behuilde oogen gehad. Ze had toch aan de hand was?

— Er was heelemaal niets aan de hand, had Bertha gezegd. Toen had Studer zich niet meer kunnen beheerschen, en hij had op denzelfden goetigen toon verder gevraagd:

— Hoeveel geld zij dan aan Armin had moeten geven?

— Vijfhonderd francs, al haar gespaard geld! Maar de rechercheur moest dit niet verder vertellen; hij moest het voor zichzelf houden. Zoodra de verzekeringen waren uitbetaald, zou Armin met haar trouwen; dat had hij haar beloofd, ja bezworen had hij het. Ze wist niet, waarom zij het aan den rechercheur had verteld, ze had niets willen zeggen, Armin had het haar laten beloven... en zoo verder... Studer had kalmeerd de hand van het meisje gestreeld. Die kellnerin! Ze was niet jong meer, steeds moest zij vriendelijk zijn tegen de bezoekers, vaak grove grappen aanhooren... En dan kwam er een, zooals die Armin Witschi... Hij was vriendelijk, hartelijk, ongelukkig, hij was ontwikkeld... Was het wonder, dat het meisje verliefd op hem werd? Misschien was Armin heelemaal geen slechte kerel. Je zou eens met dien jongen moeten praten, had Studer gedacht en in stilte gelachen: rechercheur Studer als huwelijksmakelaar!...

Sonja wachtte op antwoord. Ze keek Studer vol verwachting aan. „Armin komt wel weer thuis," zei hij. „Ga jij maar met mevrouw Murmann mee. Over een uurtje gaan wij weg."

En Sonja ging. Studer zette zich aan de schrijftafel. Hij nam een folio-vel papier, legde het voor zich en schreef heelemaal bovenaan, in het midden van het vel, het woord: *Balans*.

Toen begon hij na te denken. Maar ook nu kwam hij niet tot een besluit. Een der hoofdeigenschappen van het geval Witschi scheen te zijn, dat het onmogelijk was een of ander onderdeel tot een einde te brengen. Had hij bij voorbeeld gisteren de verhouding van Ellenberger tot den burgemeester bij het kaartspel willen bestudeeren? Wat was daar tusschen gekomen? Natuurlijk een telefoongesprek, toen de ontdekking van Schreier...

En nu moest de telefoon natuurlijk ook weer gaan. Studer nam den hoorn van het toestel, en zei, zooals hij het op zijn kantoor in Bern gewend was:

„Ja?"
„Ben jij het, Studer?" vroeg er een stem. Het was de commissaris.

„Ja," zei Studer. „Wat is er?"
„Luister goed. Reinhardt heeft vanochtend de wapenwinkels afgelopen. Reeds bij den eersten had hij geluk. De eigenaar was al in zijn winkel aanwezig en hij herinnerde zich heel goed, dat hij veertien dagen geleden een Browning heeft verkocht. Het merk klopt, het nummer eveneens. Hij herinnert zich ook den man, die hem gekocht heeft..."

„En?" vroeg Studer, omdat de commissaris zweeg.

den citherspeler:
„Zoo, zoo, heeft Schlumpf bekend?"
Was de bekentenis van Schlumpf misschien niet in het programma voorzien?

Hoe gemakkelijk zou Studer de verblijfplaats van Armin te weten hebben kunnen komen! Maar hij wilde ze voorloopig heelemaal niet weten. Dien ochtend, aan den avond, had Studer de oogen gehad. Ze had toch aan de hand was?

„Dat was ook niet nodig," zei Studer, terwijl zijn stem stakte. Het was aan den eenen kant moeilijk, dit nieuwtje te verduwen, aan den anderen kant had hij iets dergelijks wel verwacht... „Luister jij nu eens goed," zei Studer. „Ik stuur je een Browning, ik zal hem per expres sturen, en dan zal de assistent, die de sectie heeft verricht, je den kogel sturen die in den schedel van Witschi is blijven zitten. Heb je een deskundige bij de hand? Ja? Goed! Je geeft ze allebei aan hem, en laat je dan een verklaring geven, of de in het hoofd van Witschi gevonden kogel afkomstig is uit de Browning, die ik je stuur. En Reinhardt moet ook nog de andere winkels afdaan. Misschien is er een tweede wapen van hetzelfde merk verkocht. Begrepen? — En die verklaring heb ik vandaag nodig. Uiterlijk om vijf uur. Tot ziens..."

Studer legde den hoorn heel voorzichtig neer, steunde zijn kin op zijn vuist. Zijn blik viel op het woord „Balans", dat hij netjes boven aan het foliovel wit papier had geschreven.

„Dat heeft den tijd nog," dacht hij, streepte het woord door, vouwde het vel papier op en stak het in zijn jaszak.

Natte sokken zijn onaangenaam. Vooral wanneer men voelt, dat de verkoudheid, die zich reeds twee dagen geleden heeft aangediend, op het punt is, in een zware catarrh te veranderen. Als men wat op leeftijd komt, wordt men wat voorzichtig, men hangt meer aan het leven, men is bang voor longontsteking, men zou graag droge kleeren aantrekken om dit gevaar te ontgaan.

(Wordt vervolgd)

zuivere
RADOX Zuurstof-Bellen

stijgen in Uw waschwater op, reeds bij de geringste toevoeging van Radox.

Die vrijgemaakte zuurstofbellen hebben 'n weldadige uitwerking op Uw huid. Ze reinigen deze door en door; verstopte poriën worden weer geopend; de huid kan weer ademen - volop! Juist omdat Radox in zijn werking zoo volkomen natuurlijk is, kan iedereen Radox gebruiken.

Iedereen vindt er ook baat bij en is verrukt over het resultaat. Bij een regelmatige toevoer van Radox-zuurstof aan poriën, nooit meer puistjes of vlekken, altijd een gezonde, frissche, gave huid.

Bij apoth. en drog. à 41 cts. en 15 cts. incl. verh. OB

Studer legde den hoorn heel voorzichtig neer, steunde zijn kin op zijn vuist. Zijn blik viel op het woord „Balans", dat hij netjes boven aan het foliovel wit papier had geschreven.

„Dat heeft den tijd nog," dacht hij, streepte het woord door, vouwde het vel papier op en stak het in zijn jaszak.

Natte sokken zijn onaangenaam. Vooral wanneer men voelt, dat de verkoudheid, die zich reeds twee dagen geleden heeft aangediend, op het punt is, in een zware catarrh te veranderen. Als men wat op leeftijd komt, wordt men wat voorzichtig, men hangt meer aan het leven, men is bang voor longontsteking, men zou graag droge kleeren aantrekken om dit gevaar te ontgaan.

(Wordt vervolgd)

Een eenvoudig huismiddeltje tegen reumatiekkwalen en lendenpijn

Dit huismiddeltje tegen reumatiek, dat U zelf kunt klaarmaken, zal U snel verlichting van Uw pijn brengen. Het is eenvoudig maar doeltreffend. Neem een schoone flesch en vermeng hierin, door goed te schudden, 85 gram terpentijn en 15 gram Rheumagic-olie (geconcentreerd), die U beide bij Uw apotheker of drogist kunt koopen. Een 15 grams-fleschje Rheumagic-olie (geconcentreerd) kost U maar 66 cent, dus met de terpentijn bent U voor ongeveer drie kwartjes klaar. Bevochtig de pijnlijke plaatsen met de aldus verkregen olie. Vooral niet wrijven of masseeren. Het geheim ligt in de Rheumagic-olie, die vijf krachtige, pijn doodende bestanddeelen bevat, welke snel in de

huid doordringen. Het zal U goed bevallen en is zoo gemakkelijk klaar te maken, dat het in elk geval de moeite van het probeeren waard is. Knip dit recept uit en haal het vandaag nog in huis.

Indien de benoedigde terpentijn niet verkrijgbaar is, kunt U een zelfde hoeveelheid brand-spiritus gebruiken.

VOOR SLECHTS 1½ CENT
nodig om deze annonce uitgeknipt in open enveloppe als drukwerk aan ons op te zenden, ontvangt U uitvoerige brochures over het
HERSTEL VAN UW HAARGROEI
Vermeldt uw naam en adres op de achterzijde der enveloppe en C. & Th. adresseert aan:
Dr. H. NANNING's Pharm. Fabriek N.V., DEN HAAG

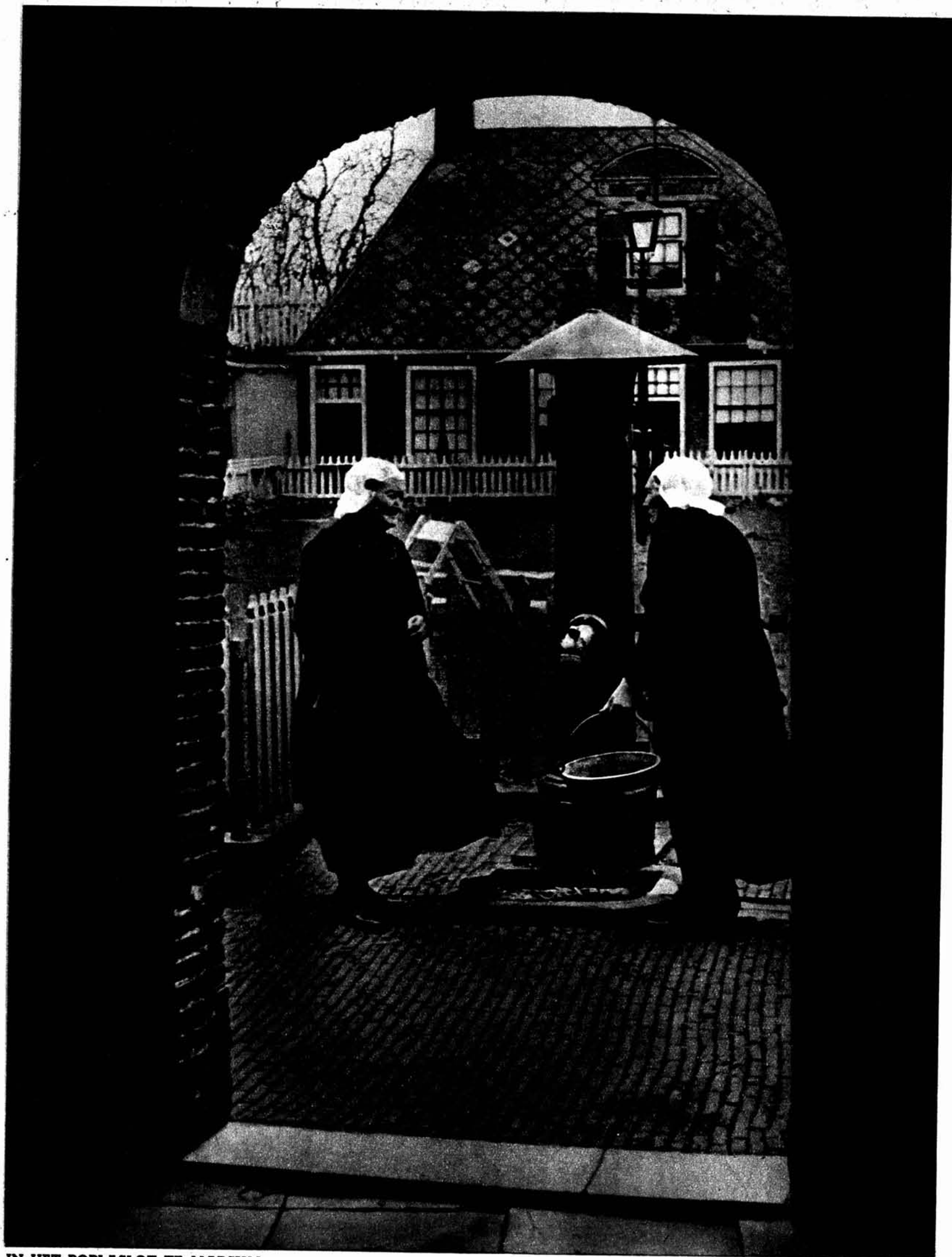
Le Rijk der VROUW
geeft het nummer van 23 NOVEMBER uit als
St.-Nicolaasnummer 1940
*
Deze speciale uitgave is verkrijgbaar bij alle kiosken en boekhandelaren tegen den gewonen prijs van
10 cts met de geregelde bijlage **Bijou**

Ik ga weg, anders kom ik te laat op de repetitie van ons koor. Wees maar voorzichtig, het is net weer om een griep op te loopen!

Hoor eens even wat een gekuch, er zullen er wel veel absent zijn op de repetitie.

Het doet me genoegen, dames en heeren, dat we allemaal aanwezig zijn. Bent U goed bij stem? Hebt U mijn raad opgevolgd?

Ja zeker, Wybert-tabletten! Bas, tenor, alt of sopraan, Allen bevelen Wybert aan.

IN HET POPLASLOT TE MARSUM
(Foto Ned. Feuilleton Centrale)